

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljskih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1⁰⁰, lanskoletne 2⁰⁰; mesečna naročnina Din 20⁰⁰, za tujino 30⁰⁰. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 28. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rekopisov se vračamo. Oglas po tarifi in dogovoru. Uprava v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 127

Ljubljana, sobota, dne 6. junija 1931

Leto II.

Sestanek v Chequersu

Southampton, 5. junija. (d). Danes popoldne sta dospela sem nemški zvezni kancelar dr. Brüning in zunanji minister dr. Curtius. Sprejeli so ju zupan in druge osebnosti. Zupan je došleca pozdravil v krajšem govoru, potem pa se je dr. Brüning razgovarjal s posebnim poročevalcem Reuterjevega urada, kateremu je dejal: Dr. Curtius in jaz sva na preljubeznivo vabilo g. Macdonalda, da prebijeja z njim konec tedna v Cheruersu, z veseljem prišla v Anglijo. Zagotovim vam lahko, da sva prisrčno pozdravila priložnost, ki se nama nudi, da se prostodušno porazgovoriva z g. Macdonaldom in g. Hendersonom. Ne prihajava z listinami in tudi ne s kakim končno veljavnim programom. Najin namen je, da se prijateljsko porazgovoriva o vseh vprašanjih, ki so v skupnem interesu obeh naših držav. Vi v Angliji veste prav tako dobro kakor mi, da stoji danes Evropa pred problemi, ki so silno težavni hkrati pa življenskega pomena za vse nas. Skoraj mi ni treba reči, da bo glavni, tema naših razgovorov brez dvoma gospodarska kriza, za katero trdi svet in pa problem razorožitve. Gotovo je, da se da rešitev teh vprašanj pospešiti z odkrito izmenjavo misli.

Angleški zunanji minister Henderson in nemški zunanji minister dr. Curtius.

Iz Southampton sta se oba nemška ministra v spremstvu nemškega veleposlanika s posebnim vlakom odpeljala v London. Vlak je došel natančno ob 2⁴³ v postajno lopo waterlooskega kolodvora v Londonu. Kolodvor je bil strogo zaprt. K sprejemu je prišlo veliko število angleških in nemških osebnosti. Ob pozdravnih klicih navzočih sta ministra izstopila iz vlaka. Sprejela sta ju angleški ministrski predsednik in zunanji minister. Po prisrčnem pozdravu med ministri je takoj sledil daljši prijateljski razgovor. Henderson in dr. Curtius, ki se poznata že iz Zeneve, sta pri tem večkrat drug drugemu potrkala po rami. Med državnim kancelarjem Macdonaldom, ki do sedaj ni bil še znan Macdonaldom, ki do sedaj ni bil še znan niti z nemškim zveznim kancelarjem, niti z zunanjim ministrom, se je takoj razvil resen pogovor. Nato sta se nemška ministra v pripravljenih avtomobilih odpeljala v hotel Carlton, kjer bosta ostala do jutrišnjega odhoda v Chequers.

Pariz, 4. junija. AA. Sestanek v Chequersu vedno bolj zanima francoski tisk, ki se obširno bavi z vprašanjem, kaj se bo v Chequersu sklenilo. Velik pomen pripikujejo listi obisku nemškega poslanika v. Hoescha pri Briand. Ob tej priliki je Briand omenil v. Hoeschu, kako parade Stahlhelma v Bratislavi otežkočajo francosko-nemško zблиžanje.

Romunska vlada ima večino

Bukarešta, 4. junija. AA. Rador, poroča: Tendencijsne vesti, da vlada ne bo imela večine v palačntu, so popolnoma neosnovane. Pooblašeni smo kategorično demantirati vse take vesti. Vlada ima v parlamentu kompaktno večino 220 mandatov, katero število se bo povišalo z ozirom na propozicni sestav na 250, ko bodo uradno ugotovljeni rezultati v vseh okrožjih. Število opozicijskih poslancev je mnogo manjše, kakor to javljajo opozicijski lesti. To pomeni, da opozicija ne bo mogla ovirati vlade pri izvrševanju njenega programa.

»Piccardov ledenik«

Dunaj, 5. junija. AA. Občinska uprava v Obergurglju je sklenila počastiti prof. Piccarda s tem, da bo ledenik Gurglfner odlej nosil ime Piccardov ledenik.

Nj. Vel. kralj in kraljica med narodom

Nj. Veličanstvi na športnih prireditvah v Zagrebu - Nadaljevanje potovanja Nj. Vel. kralja po hrvatskem Zagorju - Narod povsod navdušeno pozdravlja svojega vladarja - Nj. Vel. kralj v Varaždinu

Zagreb, 4. junija. Danes je bil odigran finalni teniški turnir med Bukarešto in Zagrebom na igrišču akademskega teniškega kluba. Finalu sta prisostvovala Nj. Vel. kralj in kraljica, burno pozdravljena od navzočih.

Nj. Vel. sta z izrednim zanimanjem zasledovala tekmo. Odigran je bil double med Schäferjem in Kukuljevičem na eni in Buneom ter princem Kantacuzenom na drugi strani. Zagreb je dobil igro s 6 : 1, 6 : 3 in 6 : 2. Na koncu sta se zahvalila predsednik kluba dr. Čop in igralec Schäfer Nj. Vel. za pozornost. Suverena sta nato izrazila željo, da bi nastopili domači igralci. Nastopil je mešan double in sicer ga. Wirth in g. Hagenauer na eni strani ter ga. Gostiša in g. Antolković na drugi strani. Igra je morala biti ob 1/4 na 6 prekinjena, ker se je gospa Gostiša ranila na nogi. Ko se je izkazalo, da rana ni težka, sta Njuni Veličanstvi zapustila igrišče burno aklamirani od vseh navzočih.

Zagreb, 4. junija. Potem ko sta prisostvovali Njuni Vel. teniški turnirju, sta se odpeljala na izprehod v okolico Zagreba. Vozili sta se skozi Podsused, Zaprešič in Savski Marof ter se vrnila ob 18³⁰ v dvor.

Pot po hrvatskem Zagorju

Varaždin, 5. junija. V prekrasnem vremenu je odpotoval Nj. Vel. kralj s spremstvom ob 8¹⁵ iz Zagreba. Pot ga je vodila čez Sesvete v Soblinec. Mestece je bilo slavnostno okrašeno. Od ondot se je Nj. Vel. kralj odpeljal dalje v Bjelovar-Moravce. Okoli slavaloka se je tamkaj zbrala velika množica ljudi iz vsega Prigorja. Na čelu kmetov je bil župnik Jambrešček, ki je s solzami v očeh pozdravil Nj. Vel. kralja in v svojem govoru poudaril, da je to naj srečnejši dan njegovega življenja, ko vidi svojega vladarja iz obličja v obličje. Nato sta dve deklici predali kralju šopek cvetja in deklamirali prigodno pesmico.

Ko se je Nj. Vel. kralj odpeljal dalje, se je že od daleč pokazalo na bregu lepo mesto, okrašeno z zastavami: to je bil Sv. Ivan Zalni. Tudi tam je bil postavljen velik slavalok, v čast Nj. Vel. kralja so pokali možarji in zvonovi zvonili, ljudstvo pa je svojega vladarja pozdravljalo z navdušenim vzklikanjem. Tam je izpregovoril banški svetnik Pucek, za njim pa je neka deklica izročila Nj. Vel. kralju šopek svetice. Nato je pristopila k Nj. Vel. kralju kmetica Majcek in mu povedala, da je bolna in da ima sina pri vojaki. Prosila je vladarja, naj stori, da ji sina pošljejo domov. Nj. Vel. kralj je takoj odredil, da se stvar na pristojnem mestu preišče. Nato je stopil k sokolom in se z njimi razgovarjal o sokolskem delu.

Na svojem nadaljnjem potovanju je prispel vladar v Brežnički Hum. Načelnik mesta je pozdravil Nj. Vel. kralja, neka učenka tretjega razreda pa je deklamirala pesnico in izročila Nj. Vel. kralju šopek cvetice. Nato se je predsednik hrvatske kmetijske zadruge Matija Mateković zahvalil Nj. Vel. kralju za skrb, ki jo posveča poljedelstvu in zadrugi.

Nato je Nj. Vel. kralj prispel v Novi Marof, kjer so ga sprejeli načelnik občine in župnik na čelu zbranega ljudstva s Sokoli. Pozdravili so ga s kratkimi nagovori. Ljudje so navdušeno vzklicali svojemu vladarju.

Ko je Nj. Vel. kralj na svojem nadaljnjem zmagoslavnem potovanju prispel do Dubravka, je zagledal tam toliko šolskih otrok in ljudstva, da se je tudi tam ustavil. Po kratkem postanku je nadaljeval pot proti Varaždinu, kamor je prispel ob 10⁴⁵ dopoldne.

V Varaždinu

Ze daleč iz mesta se je bila postavila gasilska godba, ki je z zvoki državne himne pozdravila svojega vladarja. Ob vходу v mesto je stal velik slavalok z napisom: »Dobro došel, kralj ujedinitelj!« Tam je stal tudi varaždinski pešpolk z godbo. Povelnik polka polkovnik Miloje Popalić je Nj. Vel. kralju predal raport, medtem pa je godba svirala državno himno. Sokoli, šolska deca, gasilci in druga društva ter nepregledna množica ljudstva je napravila

Nj. Vel. kraljica Marija

pri blagoslovitvi temeljnega kamna srednješolskega zavetišča v Zagrebu. — Desno od kraljice dvorna dama Švrljugova in minister Precca.

špalir do središča mesta pred staro posvetovalnico, kjer je stal drugi slavalok z napisom: »Živel naš kralj!« Navdušeni vzkliki zbranega prebivalstva so bili tako glasni, da so prevpili zvonjenje zvonov. Tako je prispel Nj. Vel. kralj v osrčje mesta.

V središču mesta se je navdušeno in zanosno klicanje in vzklikanje še stopnjevalo. Ko je Nj. Vel. kralj stopil iz avtomobila, ga je pozdravil načelnik mesta s kratkim govorom, ki ga je sklenil z besedami: »Živel naš kralj združitelj! Živel kralj Aleksander I.!« Za njim stoji ves narod! Navdušeno vzklikanje je sprejelo te besede. Nato se je Nj. Vel. kralj toplo zahvalil načelniku Parku in mu prisrčno segel v roko. Neka deklica je stopila k Nj. Vel. kralju in mu predala kruha in soli, kar je kralj sprejel kot simbol gostoljubja.

Nj. Vel. kralj je nato v spremstvu načelnika in mestnih svetovalec stopil v zgodovinsko varaždinsko mestno posvetovalnico. Ko je bil v prvem nadstropju, je zbrano prebivalstvo tako burno vzklicalo in ga pozdravljalo, da je Nj. Vel. kralj moral stopiti na balkon, da se ljudstvu pokaže. Takrat je navdušenje doseglo vrhunec. Nj. Vel. kralj je nekaj časa ostal na balkonu, nato pa se je umaknil v lepo okrašeno mestno posvetovalnico. Tam sta mu ban Savske banovine in okrožni inspektor predstavila mestne zastopnike, predstavniške oblasti in ustanov, šole itd. Nj. Vel. kralj je zbral okoli sebe cerce in se razgovarjal in rokoval z vsemi prisotnimi. Nato je pristopil h kmetom, ki so mu jih vse po vrsti predstavili, nato se je razgovarjal z Dimitrijem Saradijem, kmetom iz Banjice v Medjimurju, ki mu je ves vzhičen rekel: »Veličanstvo, presrečen sem, da ste prišli in da vas vidim.« Nj. Vel. kralj mu je odgovoril: »Moram priti, da vas vidim!« Nato je stopil h kmetu Bačkiju iz Spladinovca v Medjimurju, ki je kralja navdušeno pozdravil, nakar mu je vladar rekel: »Hvala ti lepa!«

Nj. Veličanstvo se pogovarja s kmeti.

Nj. Vel. kralj se je z vsemi prisrčno razgovarjal, nato pa je stopil k starosti sokolske čete iz Sv. Ilije, ki je Nj. Vel. kralja pozdravil z »Zdravo!«. Starosta sokolskega društva v Kotoribi je prosil Nj. Vel. kralja, naj bi obiskal mesto o priliki razvitja sokolske razstave 14. junija, če pa sam ne bi mogel priti, ga je prosil starosta, naj pošlje svojega odposlanca. Nj. Vel. kralj mu je odgovoril: »Zelo radi!« Potem se je Nj. Vel. kralj razgovarjal z narodnimi zastopniki bivše Radičeve stranke. Kmetje

so vladarju izrekli razne prošnje, vsi pa so se zelo prostodušno in prisrčno razgovarjali s suverenom. Potem je Nj. Vel. kralj stopil k odvetniku dr. Franju Troperju. Vladar ga je vprašal: »Kakšno je kriminalno stanje v tem kraju?«

»Zločinstvo pada, Veličanstvo,« je odgovoril dr. Troper. »To bo v zvezi z ureditvijo razmer.«

»To je dober barometer,« je odgovoril Nj. Vel. kralj.

Medtem ko je imel Nj. Vel. kralj cerce v mestni posvetovalnici, se je na trgu pred njo nabralo vse več in več ljudstva, ki je neprestano klicalo svojega vladarja.

Zopet na deželi.

Iz Varaždina se je s svojim spremstvom odpeljal dalje in se ustavil v Vidovcu. Dva kilometra pred mestom so ga sprejeli kmetje na konjih in ga spremili v mesto. Tam je bil postavljen slavalok z napisom: »Kralj naš, mi te ljubimo! Živel naš veliki kralj Aleksander I.!« Ko se je vladar pokazal v mestu, ga je sprejelo pokanje možnarjev in vzklikanje prebivalstva, ki se je bilo zbralo iz Vidovca in njegove okolice. Prvi je pozdravil suverena z lepim govorom občinski načelnik, nato je stopila pred kralja neka deklica in ga pozdravila, za njo pa je starešina tamkajšnjega Sokola predal Nj. Vel. kralju sliko sokolske čete kot dar za Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Nj. Vel. kralj je stopil h kmetom in se z njim razgovarjal, ter jih povpraševal po njihovih razmerah. Nato se je poslovil od Vidovca in med navdušenim vzklikanjem nadaljeval pot proti Ivanjcu.

Okoli 13. je vladar s svojim spremstvom prispel v Ivanjec. Sprejem, ki so mu ga pripravili domačini, je bil prekrasen. Okoli okrašenega slavaloka se je bila zbrala velika množica ljudi, ki je prišla iz vse okolice Ivanjca.

Prvi je vladarja pozdravil župnik Matica iz Bedna. Neka deklica je nato deklamirala pesmico in predala vladarju lep šopek cvetic. Nj. Vel. kralj jo je objel in poljubil. Nato ga je pozdravil mestni župnik in dekan iz Ivanjca Cvek. Starček je bil tako ganjen, da se je jokal. Nj. Vel. kralj mu je prisrčno stisnil roko in se mu zahvalil za pozdrav.

Nj. Vel. kralj je nato stopil k posameznim zbranim občinskim odbornikom in zastopnikom društev ter se razgovarjal s kmeti. Deklica Vesna Švara, hči sarajevskega novinarja, je nato pristopila k Nj. Vel. kralju in mu predala pismo no prošnjo. Ob navdušenem vzklikanju ljudstva je nato nadaljeval Nj. Vel. kralj pot proti Klenovniku in Lepoglavi.

Poprocesu treh hrvatskih tihotapcev

(Dopis z Dunaja.)

4. junija.

Izdajalec Perčec je za blamažo bogatejši in ž njim tudi vsi oni avstrijski uradni in neuradni krogi, ki so iz tega narodnega izdajalca hoteli napraviti mučenika. Ker vemo, da gotovi krogi še ne bodo mirovali in skušali še naši državni škodovali s sličnimi procesi in klevetami, bomo poročali o dunajskem procesu obširneje in zato objavljamo že danes poročilo udeležencega procesa in govor zagovornika dr. Babnika, prihodnjič pa bomo objavili še najvažnejše komentarje »Arbeiter-Zeitung«.

Nečedna klevetniška kampanja proti naši državi mora biti do konca razkrita. — Uredn.

V razsodbi državnega sodišča za zaščito države v Beogradu proti znanim zločincem in atentatorjem na vlak hrvatskih kmetov je lepo rečeno, da so se Perčec in drugi njegovi sokrivci naselili na Dunaju, ki je središče vseh komplotov proti naši državi. — To izjavo so na Dunaju hudo zamerili, ali kljub temu so jo morali slišati tudi včeraj v dunajski sodni dvorani v procesu treh zagrebških tihotapcev, ki so morali biti končno oproščeni, ker ni obravnava dognala niti najmanjšega dokaza.

Ko so bili 12. marca t. l. na Wiednergürtlu aretirani trije Hrvatje iz Zagreba, je zagnalo dunajsko časopisje strašen krik, da se zopet in zopet odigravajo balkanske politične spletake in balkanski zločini na dunajskih tleh. In pri tej priliki je bilo izrečeno jasno namigovanje, kakor da so zagrebške oblasti pošle te tri ljudi na Dunaj z jasnim namenom, da morajo tu ubiti Perčeca.

Naravnost ostudne trditve so prihajale v javnost. Reči moramo, da so za vse take vesti odgovorni Perčec in njegova tukajšnja družba. Perčec izdaja tu znano Korrespondenco, ki sliši iz vse Jugoslavije travo rasti. Perčec sliši tu na Dunaju vsak kih in mig naših merodajnih krogov, in vse ve in ve za vsako dejanje sedanje vlade takoj pravi odgovor. Kar si tu dovoljuje ta človek, presega vsako domišljijo. Rdeča nit vseh njegovih fantazij je tale: Vsi Hrvatje so enega samega mišljenja: takega namreč, ki ga on prodaja z Dunaja po svetu. Kar je na Hrvatskem drugače mislečih, je vse prodano...

Njegovo blago se precej daleč prodaja po svetu, kajti naši sovražniki v sosednji Evropi jo ogromne vsote. Po raznih mestih Evrope izhajajo njihove korespondence in njihovi listi, — in znaajo si prijatelje tudi kupovati. Denar imajo na razpolago...

Perčec si je v svojo reklamo znal inženirati na Dunaju ta atentatski proces, — ali se je vendarle zaračunal, kajti taki procesi pridejo v Avstriji pred sodni senat, v katerem sta dva pokleni sodnika in mesto porotnikov — dva lajka. Pred takim mešanim senatom pa so politični procesi jako negotova stvar.

Ta proces pa je pričela in hotela zaključiti dunajska policija ob vrlem sodelovanju Perčeca in njegovih mamelukov, ki znajo pričati po želji in kakor njim prav kaže. Tudi priči si naročijo iz vseh delov sveta, kajti denarja za draga potovanja imajo dovolj.

Dunajska policija je torej dobila začetkom marca obvestilo od »povsem zaupne strani«, da so bile v februarju in potem 7. marca pred oblastmi v Zagrebu zaprisežene skupine članov »Mlade Jugoslavije« z določeno svrho, da gre do na Dunaj in tu ustrelje Perčeca, potem pa še druge voditelje emigrantov. Policija je zato dala stražiti stanovanje Perčeca na Gürtlu blizu južnega kolodvora. In v resnici sta tam postavljena Perčecova stražnika zapazila 12. marca dva sumljiva človeka, ki sta bila tudi aretirana. Trej pa je bil aretiran zvečer, ker je bil t. čas v Schönbrunnu. Pri vseh so našli krive potne liste in revolverje. Sumljivo je bilo posebno to, da so našli pri njih sliko Perčeca, ki je bila sicer 20 let stara in v uniformi avstr. častnika.

Sledila je obtožnica na poskušan umor. Kdor pa je kdaj čital Perčecove fantazije, je takoj videl, da je obtožnica prepis njegovih zmedenih izjav, njegovih nazorov in laži. Zato pravimo: Policija je nameraval Perčec, istotako je dal on vse razloge za obtožnico.

Trije obtoženci so se razvili med obravnavo treh dni v pristne tihotapce s saharinom, kartami, cigaretnim papirjem itd. Glavni atentator se je s ponosom imenoval: Scumguglerknig, kar je potrdil pozneje tudi izpisek njegovih kazni: 26-krat je imel opravila s sodnjami, celo na Bavarskem, odkoder je izgnan. Dva druga sta se hotela pri njem učiti. Vsa obravnava se je sukala edino okoli tihotapstva, in vse sumnje, ki bi jih mogli obračati na poskus umora, so veljale še bolj za tihotapstvo. — Poskus Perčeca, da bi kot priča spjel obravnavo na politično polje, se je ponesrečil. Narobe pa je dr. Babnik poskobel, da sta bili prečitani dve razsodbi sodnih dvorov v Beogradu, ki so pokazali Perčeca v Pravi luči.

Po poteku obravnave ni bilo v sodni dvorani nikogar več, ki bi pričakoval obsodbe treh Hrvatov. Resnica je pa tudi, da ti trije tihi nikakor niso ravno simpatične osebnosti, marveč take, da bi se jim vsakdo najraje izognil. Toda tu so bile v igri važnejše reči: reklama za Perčeca in omaganje naše države in državne avtoritete. Da bi se to ne zgodilo, so se borili kakor levi trije naši odvetaiki dr. Frid. Babnik, dr. Čović-Plenković in dr. Vranjčan. Niso imeli lahke naloge, kajti predsednik je bila sila zdražljiv star gospod, ki si je dovolil proti odvetaikom in pričam, ne samo proti obtožencem vse mogoče izraze, napade, obdolžitve, sam pa ni trpel najmanjšega ugovora.

Nemški avtomobilisti v Dalmaciji

Dubrovnik, 5. julija. AA. Včeraj so začeli prihajati sem berlinski avtomobilisti. Dospeli so sem preko Trsta, potem ko so prepotovali Nemčijo, Švico, Francijo in Italijo. Od tu potujejo v Zagreb ter se vrnejo v Berlin.

Sijajen uspeh našega posojila

Mesto v 21 dneh, posojilo v celoti podpisano že v 14 dneh

Beograd, 4. junija. AA. Ministrstvo za finance je prejelo od pariške bančne unije obvestilo, da je prejelo od pariške bančne unije obvestilo, da je 7% jugoslovansko državno stabilizacijsko posojilo popolnoma vpisano na francoskem tržišču. Ves znesek ene milijarde 25 milijonov frankov je vpisan. V pogodbi je bilo sklenjeno, da znaša rok vpisovanja 21 dni, toda vpis je bil izvršen faktično že v 14 dneh. To dokazuje, da je bilo naše posojilo sprejeto v vsem inozemstvu z zaupanjem in da gleda inozemstvo z zaupanjem v našo državo in razvoj jugoslovanskih razmer.

Sijajen uspeh našega stabilizacijskega posojila, da je bilo podpisano že daleč pred določenim rokom, je znova potrdil, da uživa naša država v velikem zunanjem svetu velik ugled in popolno zaupanje. Ker je bilo že pred določenim rokom posojilo v celoti podpisano, dokazuje to, da so po-

sojilo podpisali v prvi vrsti zasebniki in ne banke same. V tem delstvu pa je še zlasti pomemben uspeh posojila, ki je tem pomembnejši, ker je tečaj stabilizacijskega posojila višji, kakor pa je tečaj drugih naših zunanjih posojil. Baš v tem uspehu pa je tudi največje jamstvo, da je stabilnost našega posojila popolnoma zasigurana, ker štiti to posojilo tudi veliko zaupanje tujega sveta.

Če naglasimo še splošno krizo na mednarodnem finančnem trgu, potem je hiter in popoln podpis našega stabilizacijskega posojila še posebno pomemben uspeh. Na podlagi tega velikega uspeha bo sedaj delo na napredku našega gospodarstva še lažje napredovalo in že danes lahko rečemo z vso pravico, da je za Jugoslavijo višek, relativno itak ne hude gospodarske krize — že premagan. Uspeh stabilizacijskega posojila dokazuje to najbolje.

Spor med Vatikanom in fašizmom

Uradno poročilo o seji velikega fašistovskega sveta — Katoliška akcija bo zopet dovoljena — Pred koncem spora?

Berlin, 4. junija. AA. List »Tempo« poroča, da bo prišlo v sporu med Vatikanom in Mussolinijem do kompromisa, na katerem se že dela. Papež bo katoliško akcijo formalno v čisto cerkveno akcijo in ji bo dal formalno samo škofo za vodje, ki jih bodo mogle nadomestovati samo posvečene osebe. Nova pravila akcije bo objavil papež v listu »Osservatore Romano«. Fašistični veliki svet bo s svoje strani priznal novo organizacijo ter dopustil njeno delovanje.

Rim, 4. junija. AA. Agencija Stefani poroča: Včeraj popoldne se je sestal v palači Venezia pod predsedništvom Mussolinija direktorij fašistične stranke v prisotnosti vseh članov direktorija, inspektorjev fašistične stranke, podtajnikov Arpinatija, Riccija in Alfierija in šefa višjega štaba milice Peruzzija. Poslevoedeči tajnik stranke Marinelli je poročal, da je vpisanih po stanju z dne 31. maja v moške fašije 601.386 članov, v ženske fašije 104.804, v mladinske 26.729, v univerzitetne 30.803, v fašistično mladino 479.531, skupno čez 1 milijon 300 tisoč. Nato je direktorij razpravljal o velikem uspehu narodnega posojila, ki je ponoven dokaz, kako je ljudstvo v soglasju z režimom ter dokaz moči, s katero režim lahko razpolaga. Nato je direktorij razpravljal o polemiki, kako je dokumentarno dokazano maskirano delovanje ne-

kih sektorjev »Azione cattolica«. Fašistični direktorij je naglasil svoje globoko spoštovanje napram katoliški religiji in njenemu poglavarju, njenim uslužbencem in njenim hramom, toda izjavil je, da je čvrsto odločen, da ne dopusti, da bi se pod katerokoli zastavo, staro ali novo našlo v cerkvi zatocišča za antifašizem. Na koncu je direktorij naglasil in sklenil naročiti svojim 9000 fašističnim organizacijam v Italiji, da usmerijo svojo akcijo na podlagi danih direktiv, zavedajoč se, da oni, ki so umrli za fašistično revolucijo, zahtevajo, da se ta revolucija brani neomajno proti vsakemu in za vsako ceno. Dalje je direktorij sklenil, da omeji vpis v mladinske fašije s 1. julijem in naroči vsem učencem srednjih šol, ki so mlajši od 18 let, da se vpišejo samo v organizacijo »Avan-guardia«. Razen tega se bo nadaljevalo delo čiščenja organizacije na političnem in drugih poljih. Množice mladih fašistov se bodo vzgajale tako, da bodo pripravljene za vse naloge, ki jih stavlja fašizem. Direktorij je sklenil, da organizira veliko razstavo o priliki 10 letnice revolucije. Ta razstava bo slavnostno odprta v paviljonu za razstave v Rimu 27. oktobra 10. leta fašizma in bo trajala do 23. marca 11. leta. Na kraju je direktorij sklenil v prihodnjih mesecih mobilizirati neke fašistične skupine.

Trst proti carinski uniji

Nevarnost za Trst zaradi nemško-avstrijske carinske zveze

Rim, 4. junija. V senatu je govoril tržaški župan senator Pitacco o nevarnostih nemško-avstrijske carinske unije. Dejal je, da bo imela carinska unija med Avstrijo in Nemčijo za italijansko trgovino in promet na Adriji katastrofalne posledice, ker se bodo Nemci prizadevali, da usmerijo vso trgovino na Hamburg. Tudi italijanska trgovina s Poljsko in Češkoslovaško bo od unije trpela. Italija izvaža danes v podonavske države za 2 do 2 in pol milijarde blaga čez jadranska pristanišča. Polovica tega izvoza bi bila izgubljena, če pride do srednjeevropske unije. Propadanje italijanske trgovinske monarice, izločitev Reke, Trsta in Benetk od srednjeevropskega prometa bi nadalje onemogočila gospodarsko in politično prodiranje Italije v podonavske države in bi ogrožala stališče Italije kot velesile.

Nato je senator Pitacco opozarjal na olajšave, ki jih dovoljujejo nemške železnice za promet skozi Hamburg. Odvisnost držav brez lastnega izhoda na morje od Nemčije, bi povzročila polom italijanske politike, zlasti gospodarske in bi pomenilo zanikanje zmage, ki je veljala toliko življenj in vrednot. Zato mora opozarjati italijansko vlado na to nevarnost, ker bi imela v slučaju avstrijsko-nemške carinske unije Italija v svojem hrbtu enotno gospodarsko ozemlje, ki bi segalo od Trbiža do Baltičkega morja in ki bi bilo pod kontrollo močne in dobro opremljene Nemčije. Italija bi bila odrezana od prometa v srednji Evropi in sicer ravno v trenutku, ko se ima zgraditi kanal, ki bi vezal Reno-Meno in Donavo. Koncem svojega govora je Pitacco opozarjal na potrebo zgraditve predlidske železnice in razširitve pristaniških naprav v Trstu.

Senatorji in ministri, med njimi tudi zunanji minister Grandi, so govorniku živahno pritrjevali.

Rim, 4. junija. AA. V senatu se je nadaljevala sinoči razprava o zunanjih politikah. Prvi je govoril senator Pitacco, ki je naglasil škodo, ki preti radi carinske unije vsej Evropi. Posebno velika škoda bi nastala za Italijo. V tem primeru bi Trst izgubil vso svojo važnost kot luka za Srednjo Evropo, ker bi Avstrija usmerila ves svoj promet preko Hamburga. Poljska in Češkoslovaška bi se prej ali slej približali in pristopili k carinski uniji, toda unija bi

Francosko - jugoslovansko prijateljstvo

Pariz, 5. junija. AA. Posebni vlak, s katerim se vozi 300 bivših jugoslovanskih bojevnikov, je došel v Mulhouse v sredo ob 17.30. Na postaji so jugoslovanske bojevnike sprejeli predstavniki civilnih in vojaških oblasti ter udruženj bivših vojakov.

Pariz, 5. junija. AA. V četrtek ob 8.15 je došel jugoslovanski vlak, kakor splošno imenujejo posebni vlak z delegati bivših jugoslovanskih bojevnikov, v Belfor. Na postaji so jugoslovanske bojevnike sprejeli predstavniki meščanskih in vojaških oblasti ter predstavniki bivših francoskih bojevnikov, četa 35. pešpolka in skoro vse belfortske prebivalstvo. Godba 35. pešpolka je svirala jugoslovansko državno himno. Vse prostor okoli postaje je bil poln prebivalstva, ki je prirejalo burne ovacije Jugoslovanom in jih obširalo s cvetjem.

Pariz, 5. junija. AA. Davi ob 2.15 je došel poseben vlak z bivšimi jugoslovanskimi bojevniki v Pariz.

Pariz, 5. junija. AA. Danes, prvi dan bivanja naših bivših bojevnikov v Parizu, se je začel s povorko na grob neznane junaka. Ob 5. popoldne je sprejel jugoslovanske delegate minister za zunanje zadeve Briand. Ob tej priliki je imel govor, v katerem je povdaril francosko-jugoslovansko prijateljstvo.

Jugoslovansko - nemška gospodarska zbornica

Beograd, 5. junija. AA. Po poročilu zavoda za pospeševanje gospodarskih odnosov med Nemčijo in Jugoslavijo so naglasili nemški gospodarstveniki željo, da se osnuje nemško - jugoslovanska trgovska zbornica. Ta zbornica bi imela svoj sedež v Berlinu in v Beogradu ali pa samo v Beogradu. Glavna naloga zbornice bi bilo delo za pospeševanje gospodarskih odnosov med našo državo in Nemčijo.

Parnik »Karagjorgje« na Dunaju

Dunaj, 5. junija. AA. V sredo od 3. do 4. je prispel na Dunaj jugoslovanski parnik »Karagjorgje« kot prvi parnik, s katerim se vzpostavi nova poletna plova po Donavi med Beogradom in Dunajem.

Važno za izvoznike živine

Beograd, 4. junija. AA. Ker je češkoslovaška vlada obvestila našo vlado, da se bodo pri izvozu živine in živinskih proizvodov uporabljale odredbe veterinarske konvencije, sklenjene med Češkoslovaško in Jugoslavijo, je izdalo ministarstvo za kmetijstvo razpis vsem podrejenim veterinarskim oblastem, kjer jih opozarja, da je bila konvencija tiskana v Službenih novinah, na kar opozarja ministarstvo referente pri posrednih banknih upravah. Posebno je treba poudariti, da so dokumenti izdelani točno po odredbah te konvencije in da blago, ki gre v tranzitu preko Madžarske in Avstrije, zadovoljuje predpisom omenjenih držav glede tranzita.

Beograd, 5. junija. AA. Kmetijsko ministarstvo je odredilo trihinoskopski pregled svinj, ki se koljejo za izvoz. Mnogo držav, ki uvažajo sveže in predelano svinjsko meso (salame, gnjat itd.), namreč zahtevajo, da morajo biti pošiljke opremljene s potrdilom, da so bile trihinoskopsko pregledane.

Volitve v Španiji

Madrid, 5. junija. AA. Havas poroča iz Madrida, da bodo volitve v ustavodajno skupščino 28. t. m. Skupščina se sestane 14. julija t. l.

Nova belgijska vlada

Bruselj, 5. junija. d. Vlada je sestavila takole: ministrski predsedstvo in notranje zadeve: Renkin, zunanje zadeve: Hymans, pravosodje: Cocq, finance: Houtart, industrija, delo in socialno skrbstvo: Heyman, kolonije: Crochaert, javna dela: van Canegen, pošta in telegraf: Bowsesse, vojska: Dens, prosveta: Tetitjean, kmetijstvo: van Dievoel, promet: van Isacker. V vladi je 12 ministrov, od teh jih pripada 7 katoliški stranki, 5 pa liberalcem.

Letalo Do-X v Natalu

Newyork, 5. junija. d. Iz Natala poročajo, da je letalo »Do-X« ob 6. tja dospelo.

Mednarodni agrarni kongres v Pragi

Praga, 5. junija. d. Danes dopoldne je bil tu odprt V. mednarodni kmetijski kongres. Na kongres je prišlo več kot tisoč delegatov iz 31 držav. Pri otvoritvi je bil navzoč tudi predsednik republike Masaryk.

»Večna sveča« za avtomobile

Dunaj, 5. junija. AA. Iznajditelj večne žgaličnice inž. dr. Ringer je iznašel »večno svečo« za avtomobile. Dr. Ringer je že prijavil iznajdbo patentnemu uradu.

Profesor Piccard doma v Bruslju

Bruselj, 5. junija. n. Profesor Piccard je prispel v Bruselj, kjer so ga naravnost triumfalno sprejeli. Pri sprejemu na postaji je bil tudi prosvetni minister princ Leopold. K sprejemu v Bruslju je prišel tudi Piccardov asistent dr. Kipfer z letalom. Velike slavnosti so bile na univerzi. Prof. Piccard je izjavil, da ne bo več vzletel v stratosfero.

Sestanek v Kazini

Ljubljana, 5. junija. Nocoj se je vršil v Kazini sestanek Društva za pospeševanje ciljev lige narodov. Sestanek je otvoril mesto zadržanega predsednika bana doktorja Marušiča podpredsednik vseučiliški profesor dr. Slavič, nakar je poročal sodnik gospod dr. Stojan Bajič o kongresu Mednarodne unije lig za Društvo narodov v Budimpešti. Dr. Bajič je podal izbrano sliko o poteku kongresa, zlasti pa o delu v sekcijah. Končno je govoril tudi o svojih vtisih, kako notranjo in zunanjo politiko vidi Madžarska.

Wilkins je odpotoval s podmornico na severni tečaj

London, 5. junija. AA. Podmornica »Nautilus«, s katero bo slavnostno angleški raziskovalec in letalec Hubert Wilkins plul na severni tečaj, je zapustila Provincetown v Massachusettsu. Prevozila bo Atlantski ocean do Spitzbergov. Od tam bo Wilkins poskušal prodreti na severni tečaj. Podmornica bo imela 19 moč posadke.

Volitve za senat v Romuniji

Bukarešta, 5. junija. d. Volitve 113 senatorjev z neposrednimi volitvami je končana. Narodna unija je dobila 110 mandatov, madžarska stranka 2, narodna kmečka stranka pa 1. Na listi narodne unije je bilo izvoljenih 9 liberalcev in 2 Nemca. Lista narodne unije izkazuje povsod veliko večino. Volitve so se izvršile popolnoma mirno. Jutri bodo mestni in okrajni sveti volili 71 senatorjev.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 5. junija. (d). Najbrž pretežno jasno, nagnenje k nevihtam.

Minister za promet v Dravski banovini

Ljubljana, 5. junija.

Minister za promet g. ing. Lazar Radivojević je v spremstvu generalnega direktorja železnice g. ing. Dimistrije Šroplovića obiskal Dravsko banovino. Inšpiciral je progo in postaje od Zagreba do Ljubljane, a danes samo železniško direkcijo, kjer je imel z vodstvom konferenco. Direktor in načelniki so seznanili g. ministra in g. generalnega direktorja podrobno s stanjem poslovanja in tudi z vsemi poslovnimi težavami; podrobno so mu poročali o potrebah ljubljanske direkcije, ki so obenem želje najširše javnosti. Gosp. minister se je za vse zelo zanimal in je pokazal izredno razumevanje in mnogo volje, da se čimprej ugotovi vsem nujnim potrebam. Tudi g. minister je odločno za to, da se modernizira in spopolni vozni park, posebno z novimi stroji in modernimi vozili, da pridejo glavne proge v prvovrstno stanje, pa tudi ostale po potrebi poplajoče, in da se vsa ostala dela — posebno na progi Zidani most — Zagreb — pospešijo, da se nujno reši vprašanje obmejnih postaj, njih porazdelitev postopaj, da se elektrificirajo še nekatere postaje. Z rešitvijo vseh navedenih in še drugih vprašanj bo zelo zadovoljen g. minister našo pokrajino, ter je vsekako na mestu, da naša javnost primerno ceni to zdravo voljo kr. vlade, ki ima, kakor vidimo, vedno pred očmi napredek države, ozir. njenih ustanov v zvezi z važnimi gospodarskimi problemi našega ujedinjenega naroda.

Razstava Centralnega presbira

v Jakopičevem paviljonu o napredku naše kraljevine od 1919—1929 je, kakor je bilo pričakovati, zbudila med prebivalstvom veliko zanimanje. Jasen pregled, pestrost in zanimivost razstavljenega gradiva so privabile v Jakopičev paviljon veliko število gledalcev. Ker ostane razstava v Ljubljani le še danes, v nedeljo in v ponedeljek, se vabijo vsi oni, ki je še niso posetili, da si ogledajo te dokumente dela za napredek našega naroda. Zlasti se opozarjajo posetniki velesejma z dežele in podeželske šole, ki bodo še te dni prišli v Ljubljano, da ne zamude te ugodne prilike, saj je vstop prost.

Poslovilni večer polkovnika g. Bulića

Škofja Loka, 4. junija.

Sokolsko društvo v Škofji Loki in mestna občina sta priredili svojemu prvemu garnizijskemu komandantu g. Buliću v sredo zvečer v okrasno okrašenem Sokolskem domu poslovilni večer, ki je bil najlepši izraz velikih simpatij nas vseh do odhajajočega. Poleg sokolskih bratov in sester so se zbrali v Domu zastopniki škofjeloških uradov, korporacij, društev in ustanov.

Vrsto nagovorov je otvoril podstarosta društva br. Zahrastnik, omenjajoč vrzel, ki nastaja z odhodom prvega poveljnika 52 pp. Bronast kip junaka-telovadca na marmornati podlogi z napisom »Sokol Škofja Loka — svojemu vrlému članu 3. 6. 1931« je bil skromen sokolski dar g. polkovniku. Govornik je nato prisrčno nazdravil že navzočemu novemu komandantu g. Miloradu Radoviću, poznanemu sokolskemu pionirju v šibeniški in sušaki župi. Za mestno občino se je poslovlil njen župan g. Josip Hafner, ki je izročil g. Buliću veliko fotografijo Škofje Loke, ki naj spominja komandanta na Loko. Vmešeno je imenom ljubljanskega sokolstva izpregovoril tajnik SKJ br. Lojze Bučar, nakar se je v globoko čustvenem nagovoru poslovlil komandant g. Bulić sam. Vrsto govorov je zaključil g. Milorad Radović z željo, naj isti duh siožnosti, skupnega dela in napredka za Jugoslavijo kakor doslej preveva i v nadalje vse kroge našega naroda. Pevski zbor pod vodstvom br. Adamiča je zapel na večeru več pesmi, kot pevske solist je nastopil br. Zega Andrej. Spremljala ga je ga. Nikolina. Z neumorno pridnostjo pa je svirala gasilska godba na pihala. Poleg že imenovanih osebnosti so se udeležili večera sreski poglavar Franjo Levčnik, podpolkovnik Baklić in Markulj z vsem oficirskim zborom, sokolska društvena uprava s starostar br. Dolencem i. dr.

Slovo je veljalo tudi kapetanu g. Lazoviću, ki mu je br. Zahrastnik v imenu Sokola želel ves uspeh v novem mestu na Sušaku. — Oficirski zbor je priredil svojemu komandantu poslovilni večer posebej v četrtek zvečer na Štemarjih v Oficirskem domu. Zbrali so se ponovno vsi prijatelji g. polkovnika. V imenu oficirjev se je tu poslovil podpolkovnik g. Markulj.

Ustanovni občni zbor »Soče« na Jesenicah

Na Telovo se je vršil na Jesenicah ustanovni občni zbor društva »Soče«, podružnica Jesenice. Skupščina, ki se je vršila v glavni dvorani Sokolskega doma, se je udeležila velika množica ljudi od daleč in blizu. Vseh zborovalcev je bilo okoli 300. Na zboru so bile zastopane vse organizacije Primorcev.

Ob pol 15. uri je otvoril zborovanje predsednik pripravljalnega odbora za ustanovitev tega društva g. mg. phr. Joža Zabkar, lekar nar na Jesenicah. Pozdravil je vse navzoče zborovalce, delegate, med katerimi je bil tudi g. Sanein iz Ljubljane, podpredsednika »Soče« matice v Ljubljani. Zatem je predsednik v jasni in lepo zasnovanih besedah orisal pomen in namen tega društva. Za njim je povzel besede g. Saneina, ki je pripovedoval o trpljenju naših bratov onkraj meje. V imenu Kluba jugoslovanskih primorskih akademikov je pozdravil ustanovitev jeseniške »Soče« akademik Valentinčič. Sledili so pozdravni govori še ostalih društev primorskih Slovencev, in sicer »Zarja«

iz Kranja, »Soča« iz Boh. Bistrice, »Zorac« »Iskra« in »Taborec« iz Ljubljane.

Za tem je sledilo poročilo pripravljalnega odbora, ki ga je podal tajnik g. Kavčič Vinko. Izbrpno je poročal in med drugim omenil, da šteje novoustanovljeno društvo že nad 100 članov. Nato so bila sprejeta pravila.

Pri volitvah z vzklikom je bil soglasno izvoljen za predsednika dosedanj predstnik gosp. ing. phr. Joža Zabkar. Članom uprave so bili izvoljeni gg. Birska Karel, Kavčič Vinko, Šorli Srečko, Grbič Vladimir, Saksida Ivan, Šavli Ivan, ing. Sapla Riko, Stucin Pavla (Lesce) in Jonko Ciril (Zagorica - Bled). Na-

Ko so baterije 16. artilerijskega polka prišle na Gosposvetsko polje...

Slava našega artilerijskega polka ob navzočnosti odličnih gostov

Ljubljana, 5. junija.

Danes pred 12 leti so čete našega 16. artilerijskega polka, ki je nastanjen v vojašnici kralja Aleksandra I. na Dunajski cesti, prvič stopile na Gosposvetsko polje. V spomin na ta dan slavi polk svojo slavo. Vihrajoče zastave na vojašnici so naznanjale, da ima polk svoj praznik. Goste je sprejemal domačin komandant polkovnik g. Radovan Jovanović in oficirji njegovega polka. V okrašenih uti so se zbrali gostje, med katerimi so bili komandant divizije general g. Bogoljub Ilić, ban g. dr. Drago Marušić, njegov pomočnik dr. Pirkmajer z gospo, škof dr. Rožman, županov zastopnik magistratni nadsvetnik g. Govekar, zastopniki 40. pešpolka s komandantom polkovnikom Cvejićem, zastopniki drugih vojaških edinic in zastopniki Sokolov in gasilcev, drugi predstavniki naših zavodov, uradov in korporacij in poročevalci ljubljanskih dnevnikov.

Po prihodu divizionarja Ilića so pričeli obredi, najprvo pravoslavni z rezanjem kolača, ki ga je opravil prota Dimitrije Jan-ković, katoliški, ki ga je opravil kurat Cuderman in nato muslimanski, ki ga je opravil imam g. Ahmetašević.

Komandant polka polkovnik Jovanović je nato nagovoril vojaške. Z vzpodbujalnimi in sugestivnimi besedami je prikazal pohod čet 16. polka na Gosposvetsko polje pred 12 leti. Gosposvetsko polje žal še vedno ni osvobodeno. Pozval je vojaške, naj slede v junaštvu svojim tovarišem, na kosteh katerih je zgrajena naša Jugoslavija, in ki so dali življenje za svojega kralja in očetnjavo. Po prizadevanju našega modrega in velikega kralja Aleksandra smo se zedinili in na junaštvu naše vojske je zra-

mestniki so gg. Leban Miha, Pajk Teodor, Kovačič Metod in Copi Andrej. Člani nadzorstva: Planinšek Vlado in Pahor Franc; njihova namestnika: Fabjan Alojzij in Šuligoj Ivan.

Zatem je predsednik prečital več pozdravnih pisem in prešel na zadnjo točko dnevnega reda. Tu se je določila članarina 2 Din mesečno za osebo. Nato je predsednik v zaključnih besedah ponovno pozval vse k resnemu delu v dosegu ciljev, ki si jih je društvo začrtalo in s tem zaključil dnevno zborovanje. Zborovalci so se pred Sokolskim domom še fotografirali in odšli v sprevedu okrog Jesenic.

sla močna Jugoslavija. Komandant je nato čestital polku slavo—nakar je godba pod vodstvom dr. Čerina zaigrala državno himno. Med tem so grmeli topovi.

Po kratkem raportu komandanta polka je nato nagovoril vojaške divizionar Ilić, ki jim je čestital in poudaril, da je naša vojska vredna naslednica vseh tistih junakov, ki so žrtvovali vse za kralja in očetnjavo in da je mlado pokolenje udano kralju in domovini in pripravljeno za vse žrtve za domovino in kralja ter hrabro in junaško kakor njih slavni tovariši, ki so dali kri in življenje za Jugoslavijo.

Po paradnem maršu pred divizionarjem je domačin povabil goste na zakusko, katero so pripravili v okusno okrašeni jahalnici. Tu so se gostje pokrepčali z vajaki, ki so dobili za slavo priboljšek. Polkovnik Jovanović je vojakom obrazložil, kako so jih visoki gostje s svojo navzočnostjo počastili in jim izkazali spoštovanje. Ob tej priliki je omenil bana dr. Drago Marušića in njegovo junaštvo v najtežjih dneh naše narodne usode, ko se je kot dobrovoljec boril z brati Srbi. Prečital je nato pozdrav vrhovnega komandanta kralja Aleksandra, ki je polku čestital k slavi iz Zagreba takole:

»V današnji svoji slavi, dragi moji junaki, ne pozabite junaštva svojih predhodnikov. V prepričanju, da se boste izkazali za dostojne naslednike teh, vam srčno čestitam k slavi. Živeli! Aleksander.

Vojaški in gostje so sprejeli čestitke Nj. Vel. kralja z narodušnimi vzkliki našemu vladarju. Med peštrim in zanimivim programom se je razvil živahno kramljanje, popoldne se je pa vršila v vojašnici junaška veselica.

Nenadna smrt mariborskega bohema

Kralja mariborskih bohemo Poldeta ni več med živimi

Maribor, 5. junija.

Z astrahansko kučmo na glavi ali pa odkrit, da so se mu na čelu vili kljub 56. letom še vedno ko oglje črni lasje, je hodil dan za dnem, leto za letom po mariborskih ulicah, gostilnah, dalmatinskih kletih in nočnih kavarnah. Omalil ga je vsak požirek pijače in po tem je gledal nekam preko sveta in recitiral svoje pesmi o Slovanstvu, Soči, Jadranskem morju itd. V Nabavljalni zadrugi, kavarni »Bristol« in drugod je bil stalen gost in vsi so ga poznali, četudi so morda vedeli le to, da je kralj mariborskih bohemo in da mu je ime »Poldec«.

Malokdo pa je vedel, kakšna je bila pot njegovega življenja. Rojen v veseljaški Silvestrovi noči leta 1876 v Ljubljani, je po ljudski soli in nekaj razredih gimnazije odšel po širokem svetu. Prišel je v francosko tujko legijo, bil je z Arabci v Maroku, romal po Egiptu, Palestini, Turčiji in Bog si ga vedi še kod. Kakor najbolj napet pustolovski roman, so bili njegovi doživljaji. In takrat je Poldec Modic tudi pisal, pisal — pesmi. V starih letnikih »Ljubljanskega

Zvonac in drugod jih najdete, in nekatere celo uglasbene.

Potem je Poldec zajadral v mirnejši pristan. Postal je policijski pristav v Trstu, se oženil in imel otroke, ki so prišli do univerze. Njegova hči menda še sedaj studira v Padovi. Po okupaciji Primorja je Poldec prišel sam v Maribor, bil nameščen najprej pri tukajšnjem policijskem komisarijatu, potem kot upokojenec pri vojaškem uradu, naposled pa je pustil vse in postal — kralj mariborskih bohemo. Temu svojemu poslednjemu poklicu, ki ga je vestno opravljal dan in noč, je ostal zvest do poslednjega trenutka, do večerj popoldne, ko ga je ob 16. uri nenadoma zadela kap.

Kralja mariborskih bohemo Poldeta Modica ni več! Maribor je s tem izgubil svojo najoriginalnejšo osebnost in človeka nedosegljive dobrodušnosti ter ljubezni do Slovanstva, posebno pa naše nesrečne Primorske. Pokopali ga bodo jutri ob 16. uri popoldne na Pobrežju. Bodi mu ohranjen trajen spomin!

Javni nastop Ljubljanskega Sokola

Ljubljana, 5. junija.

Na letnem telovadišču v Tivoliju je priredilo včeraj popoldne ob 16. matično društvo — Ljubljanski Sokol svojo prvo javno telovadbo v letošnji sezoni. Kljub krasnemu vremenu in velesejmu je posetilo prirediteljev lepo število prijateljev Ljubljanskega Sokola. Častno je bila zastopana tudi naša hrabra vojska, ki je z velikim zanimanjem in odobravanjem sledila poteku javne telovadbe.

Javno telovadbo so posetili komandant dravske divizijske oblasti general Ilić, zastopnik bana prosvetni šef dr. Lončar, v spremstvu zdravstvenega šefa dr. Mayerja, podžupan prof. Jare, zastopnik komandanta 16. art. polka podporučnik Čeh, danski konzul Knez, direktor poštnih hranilnice dr. Vidmar, podstarosta Saveza SKJ br. Gangl, načelnik br. Bajželj, župni starosta br. dr. Pipenbacher, tajnik br. Flegar in član uprave br. podpolkovnik Rudolf Knez, dalje še živeča Sokola stare garde brata Mulaček in Rohrmann. Zelo lepa je bila udeležba bratskih sokolskih društev, zlasti vrlih Litijčanov.

Javna telovadba je obsegala 10 točk in jo je vodil načelnik brat Lojze Vrhovec.

1. Moški naraščaj, 66 po številu, je proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi izvedel zadovoljivo. Sem in tja je manjkala skladnost, kar se bo pa pri nadaljni vežbi brezdvoma odpravilo.

2. Pri orodni telovadni moškega naraščaja smo videli na nekaterih orodjih nekaj prav lepo izvedenih in posrečenih vaj, ki so odgovarjale naraščaju.

3. Člani (36) so izvedli tri proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi zelo dobro in skladno, zlasti prva prosta vaja je bila izvedena skoro brezhibno. Skladnost in kritje sta bili prav dobri. Vaje so razmeroma težke, dosegle pa bodo v masi gotovo popoln uspeh.

4. Igre moške in ženske dece, so vzbudile med gledalci obilo smeha in zabave. Dečki so imeli štetni tek čez najrazličnejše zapreke, deklice pa tekno, pri kateri so morale nesti na žlički jajce. Občinstvo se je imenitno zabavalo in nagradilo malčke s toplim priznanjem.

5. Zstarna vrsta na kroglih, v kateri so bili naši stari mednarodniki Šumi, Gregorka in drugi, je izvedla po eno vajo na mestu in v gugu, ter žela za svoje mojstrsko izvedene vaje živahno odobravanje.

6. Proste vaje žlanie (48) za vsesokolski zlet v Pragi so bile dobro izvedene, kljub temu, da se ni včasih ujemala godba z izvedbo.

7. Najzanimivejša in skoro najlepša točka vsega sporeda je bila vadbena ura članov. Telovadci so pokazali življenje v telovadnicah korakanje, tek, hitro hojo, skupne vaje, orodno telovadbo in redovne vaje. Občinstvo je dobilo v tem kratkem času približno vpogled v naše sokolske telovadnice. Vadbena ura je popolnoma dosegla svoj namen in je občinstvo nagradilo telovadce z burnim odobravanjem.

8. Ženski naraščaj (26) je proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi izvedel še dokaj dobro, želeli bi pa bilo več živahnosti.

9. Zelo zanimive so bile hkratne vaje na treh

drogih, kjer je nastopilo 9 izbranih telovadcev. Izvedli so po tri vaje, ki so se izvrstno obnesle in bile zelo skladno izvedene, kljub temu, da je bilo v njih nekaj prav težkih prvin.

10. Javno telovadbo je zaključila dvanaestorica žlanie v okusnih modrih oblekah s spremljevanjem klavirja. Izvedba je bila vzorna, spadala pa bi ta točka bolj na telovadno akademijo, kjer bi dosegla gotovo večji efekt, kot pa na telovadišče.

Končno nekaj pripomb. To pot smo pogrešali nastop starejših bratov, ki so doslej skoro vsako leto nastopili pri javni telovadbi. Zlasti starejši bratje bi morali s svojim nastopom navdušiti one »mlade starčke«, ki so Sokoli le na papirju, dela v telovadnici pa ne poznajo. Upravičeno pričakujemo, da bodo na prihodnjem nastopu zopet nastopili in na ta način pokazali, da nočejo zaostajati za svojimi severnimi brati Čehoslovaki. Število naraščaja ni zadovoljivo, kar se mora upoštevati, da tvori večino telovadcev srednješolska mladina, ki je sedaj tik pred zaključnimi izpiti. Tudi dece bi moralo biti večje število. Apelinamo na straže, da ne zadostuje, da svojo dečo samo vpišejo v Sokola, nato pa se odteguje telovadnim uram. Decca se mora v zgodnji mladosti navaditi točnosti in discipline, kar je glavni pogoj dobrega Sokola.

V splošnem je telovadni nastop pokazal resno voljo do sokolskega dela, za kar gre zahvala marljivemu prednjaškemu zboru. Pri prirreditvi je sodelovala sokolska godba iz Tabora, pad taktirko br. Svajgarja, ki je rešila svojo nalogo nad vse častno. — Zdravo! — J. H.

Gledališče

Židovka

Glavna in morda edina prednost Halevyjeve »Židovke« je melodioznost, izražena zlasti v pevskih partijah. Opera z dobrimi pevci stoji in pade. Pri nas stoji. Idealne postave so dali Gjunjenac-Gavellava (Reha), Šimenc (Eleazar) in Griff (kardinal). Griffa sem slišal prvič in mi imponira. Resna igra, velik obseg voluminoznega materijala, neafektiranost in velik umetniški okus se pri njem spaja s perfektno tehniko v čudovito zaokroženost. Ostala dva poznano kot umetnika, ki jima je res dal Bog vse, kar je treba. V igri se je Šimenc povzpел nad vse svoje dosedanje kreacije. Kar se pa tiče njegovega glasu, mislim, da jih v Evropi ne najdemo zlepa pet takih. (Saj nam je danes potom radia itd. kontrola itak omogočena.) Gjunjenac-Gavellava pa je zlasti v visokih tonih briljiral. V velikih vlogah so bili prav dobri Ribičeva, Kovač in Janko, v manjši pa Perko. Ansambli in zbori pa tudi. V baletni vložki sta se odlikovala Pavšičeva in Golovin ter ves skromen baletni zbor. Orkester nima v »Židovki« posebnih vrtilomnosti in je bil prav dober. Zelo uspešno predstavo je vodil dr. Švara, ki v poslednjem času mnogo nastopa in naglo dozoreva.

Slavko Ostere.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.
Sobota, 6. junija: »Zeleni kakaduj; On je vsoga kriv.« Red C.
Nedelja, 7. junija. Zaprto.
Ponedeljek, 8. junija: Zaprto.

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.
Sobota, 6. junija: »Rigoletto«. Gostuje Svetozar Banovec in ga. Oberwalderjeva. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 7. junija: »Mascotte«. Ljudska predstava po nižjih cenah. Izven.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU
Sobota, 6. junija ob 20. uri: »Labirint« ab C.
Kuponi. Zadnjikrat.

Radio

Ljubljana, sobota, 6. junija. 12.15 Plošče (Mešan program). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Dr. Lojze Čampa: Časnik in časnikarstvo. 19.30 Ga. Orthaber: Angleščina. 20.00 Prenos opere iz Tograda. 22.30 Čas. dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, nedelja, 7. junija. 9.00 Obrtno predavanje: »Današnji položaj obrtnika«, govori Ivan Ogrin, podpredsednik TOI. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 P. dr. R. Tominec: Versko predavanje. 10.20 Ferdo Jelenc: Knjigovodstvo za hotelirje (zaključno predavanje). 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Čas. dnevne vesti, plošče. 15.30 Koncert pevskega zbora iz Žužemberka. 17.00 Schöntan-Kadelburg, veseloigra, (Šentjakovski gled. oder). 20.00 Akademski pevski zbor. 20.45 Prenos z Bleda. 22.00 Čas. dnevne vesti. 22.15 Harmonika solo, g. Stanko. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Beograd, sobota, 6. junija. 11.30 Plošče. 12.35 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Popoldanski koncert. 18.00 Sokol. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Opera. 21.30 Novice.

Beograd, nedelja, 7. junija. 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Poljedelstvo. 11.00 Plošče. 12.30 Koncert Radio orkestra. 13.30 Poročila. 16.00 Delavska ura. 17.00 Zdravstvo. 17.30 Plošče. 20.00 Narodne pesmi na kitaro, harmoniko, dudjo in tamburico. 21.30 Komedija. 21.45 Novice. 22.05 Plošče. 22.35 Po Evropi.

Zagreb, sobota, 6. junija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 19.35 Poročila. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Beog ad (opera).

Zagreb, nedelja, 7. junija. 11.00 Prirediteljev deklishe meščanske šole: 1. »Branka«, igra; 2. zbor; 3. orkester. 12.30 Kuhinja. 17.00 Popoldanski koncert. 20.30 Jazz orkester. 21.50 Novice. 22.00 Plesna glasba.

Praga, sobota, 6. junija. 21.30 Plošče. 12.30 Bratislava. 14.30 Brno. 17.20 Plošče. 18.30 Otroška glasba. 19.05 Brno. 20.00 Koncert. 22.25 Moravska Ostrava.

Praga, nedelja, 7. junija. 7.00 Koncert v Karlovih Varih. 8.30 Plošče. 9.00 Brno. 10.10 Plošče. 11.00 Koncert. 12.05 Ljudska glasba. 13.05 Plošče. 16.00 Kvintet. 17.00 Plošče. 19.00 Koncert. 20.00 »Rigoletto«, opera, Verdi, (pl.) 22.20 Koncert.

Iz Dravske banovine

MARSOVE SKRIVNOSTI!

novi roman

»JUGOSLOVANA«

d Učiteljem narodnih šol. Kraljevska banska uprava razglašala: Učitelji z narodnih šol, ki želijo v šolskem letu 1931/32 poučevati na meščanskih šolah, naj vložijo do 10. junija s 5 Din kolikove prošnje za premetitev na meščansko šolo pri neposrednem starešini. Ti pošljejo prošnje takoj po službeni poti kraljevski banski upravi. Prošnje je opremiti z izvodom iz uslužbenškega lista, na katerem obrazloži starešina prosilčeve osebe. — V prošnjah je navesti, katere predmete želi prosilec poučevati. Prošnje, ki bi se glasile le za mesta Ljubljano, Maribor in Celje, se ne bodo upoštevale.

d Obrtnike, ki posejajo vselej, opozarja Zavod za pospeševanje obrta, da se bo vršilo v nedeljo, 7. t. m. dopoldne ob 10. uri v paviljonu Zavoda PO Zbornice TOI, ki se nahaja v sredini velesejskega razstavnega prostora (paviljon O) predavanje predsednika Zavoda PO g. Ivana Ogrina o gospodarskem položaju obrtništva, ob 11. uri pa se vrši v paviljonu tovarne za dušik, Ruše, praktično razkazovanje avto-genega varenja. Zavod vabi, da se obrtniki in obrtniški pomočniki v čim večjem številu udeležijo teh prireditev. Ako ima kdo kak predmet, ki bi ga rad zavaril, bode to lahko storil pri tej priliki po navodilih in s pomočjo inženjerskega varilnega mojstra in inženjerja, ki vodi prireditev.

d Občni zbor občinske organizacije Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev bo v nedeljo 7. junija t. l. v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Pričetek ob 8. uri. Vabimo vse tovarne člane, da se v čim večjem številu občnega zbora udeležijo. — Občinski odbor UJNZB Ljubljana.

d Možje uspeha. Ilustrovani družinski tednik »Roman« je v svoji pravkar izišli številki opisal delovanje, uspehe in nazore lastnika naše največje razposiljalnice g. Rudolfa Stermeckega iz Celja, ki zavzema odlično mesto med našimi možmi uspehov. Velik uspeh veletrgovca Stermeckega tiči v njegovih načelih, ki so: Kupec je moj gospod, njega moram zadovoljiti. Poci dobro blago; stranke morajo dobiti pri meni vse, česar žele. Vse v svoji reži, tako dobe ljudje dela, občinstvo pa cenejše blago. Ne izkoriščaj nevednosti ljudi. Postreži kupcu tako, kakor želiš, da drugi tebi postrežejo. — Vsak naj prečita ta zanimiv oris enega izmed naših največjih mož uspehov.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in skrobjeno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1

d Radi bi Vas spoznali, da bi Vam mogli pokazati, kako bi mogli urediti Vaše knjigovodstvo — enostavnije — hitreje — točneje in boljše. Predvajati Vam bomo neobvezno naše najmoderneje Ro-Lex-knjigovodstvo na velesejmu pav G-217 — in nato razsodite sami. Pridite kmalu in se ne bodele kesali. »Kartoteka«, družba z o. z. v Ljubljani, Selenburgova ulica 6/I. 1362

Obiščite razstavo presbiroa v Jakopičevem paviljonu

Vstopnine ni!

d Društvo sodnikov kraljevine Jugoslavije — sekcija Ljubljana ima svoj redni letni občni zbor 28. junija t. l. ob 11. uri v prostorih okrožnega sodišča v Mariboru. Na dnevnem redu je med drugim tudi izprememba pravil. K obilni udeležbi vabi — odbor.

d Županstvo občine Cerknica razpisuje službo občinskega tajnika. Mesečna plača znaša 1000.— Din do 1200.— Din in naturalno stanovanje, obstoječe iz ene sobe in ene kuhinje. Prošnje je vložiti na županstvo do 20. junija 1931. Naslop službe je s 1. julijem 1931.

d Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine z dne 5. junija 1931 ima sledečo vsebino: Zakon o dopolnitvi čl. 11. zakona, s katerim se uveljavljajo in uvajajo kazenski zakonik, zakonik o sodnem kazenskem postopanju in zakon o izvrševanju kazni na prostosti. — Uredba o opravljanju prisega državnih uslužbencev v resortu ministrstva za notranje posle. — Uredba o razporeditvi zvanjskih in služiteljskih zvanj ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje. — Uredba o ustanovitvi fonda za preskrbovanje brezposelnih rudarskih delavcev pri bratovskih skladnicah in pobiranju prispevkov za ta fond. — Pravilnik o poslovanju krajevnih (mestnih) kontrol in komisarijev za izredne preglede. — Izprememba točke 11. člena 2. pravilnika o organizaciji, notranjem delu in vzdrževanju službe v državnih bolnicah z dne 16. maja 1930. — Izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbencev v območju Dravske banovine. — Objave kraljevske banske uprave o občinskih trošarinah, ki jih bodo pobirale občine v letu 1931. — Razne objave iz »Službenih novic«.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 763.3, termometer 14.2, relativna vlaga 78%, tiho jasno. V Mariboru je kazal barometer 762.1, termometer 15.6, relativna vlaga 85%, tiho, jasno. Opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 26.2 (11.3), v Mariboru 22.2 (12.7), v Mostaru 25.8 (16.8), v Zagrebu 26.2 (18.3), v Beogradu 25.3 (13.1), v Sarajevu 21.5 (9.3), v Skopju

lju 21.4 (16.6), v Kumoboru 29.9 (22), v Splitu 28.5 (17.9), na Rabu 27.4 (18.2) in na Visu 27.9 (16.8). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Sobota, 6. junija 1931, Norbert. Pravoslavni: 24. maja, Simeon.

Nočno službo imata lekarni Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na sv. Jakoba trgu.

■ Procesije Sv. Rešnjega Telesa so imele letos rekordno število udeležencev. Najbolj slovesna je bila glavna procesija iz Stolnice. Pred procesijo je imel škof dr. Rožman pontifikalno mašo. Za procesijo, ki se je nato razvila, so korakali poleg številnega občinstva zastopniki banskih oddelkov z banom dr. Marušičem na čelu, divizijski general Ilić z oficirskim zborom, podžupan prof. Jare z občinskimi svetniki, zastopniki univerze in raznih društev in korporacij, konzularni zbor, gasilci, oddelek vojaštva pod poveljstvom podpolkovnika Jakliča in šolska mladina. Pri blagoslovih je oddalo vojaštvo častno salvo, poleg tega pa je bilo oddanih z Gradu 15 topovskih strelcev. Med procesijo je svirala vojaška godba pod vodstvom višjega kapelnika g. Čerina.

■ Nadučitelj Benedek umrl. Na praznik okoli 19. ure je v bolnici iznenada preminul nadučitelj v pokoju Josip Benedek, član nadzorstva Učiteljske tiskarne. Okrog 18. ure se je še peljal z novim tramvajem do velesejma, kjer je skočil z voza, preden se je ustavil. Pri skoku se je poškodoval na glavi in so ga z rešilnim vozom popeljali v bolnico. Tam so ugotovili, da je dobil lažje poškodbe in so ga odpustili domov. Ko je g. Benedek doma stopil na vrt, je sedel na klopi, kjer pa mu je postalo slabo. Prenesli so ga nazaj na kirurški oddelek, kjer pa je izdihnil, zadet od kapi. Pogreb odličnega šolnika, ki je preminul v 84. letu, bo šele v sredo 10. t. m. ob 17. uri izpred mrtvašnice splošne bolnice. Pogreb se bo radi tega vršil tako pozno, ker hočejo sorodniki počakati na prihod pokojnikovega sina Feliksa, načelnika prometnega oddelka državne železnice, ki se mudi v Parizu.

■ Na mestni ženski realni gimnaziji bo otvorjena razstava risb in ženskih ročnih del danes ob 14. do 18. ure, v nedeljo 7. t. m. od 9. do 13. ure in v ponedeljek 8. t. m. od 9. do 13. ure. Starši gojenk, sorodniki, znanci in prijatelji zavoda so iskreno vabljeni.

■ Naš tenorist Svetozar Banovec se je vrnil po skoro dveletnem bivanju v Ameriki in nastopi danes po daljšem presledku zopet v naši operi. Poje vlogo vojvode Mantuanskega v Verdijevi operi Rigoletto. Naslovno vlogo Rigoletta poje g. Primožič, ki šteje to partijo med svoje najboljše in najuspešnejše. V vlogi Gilde gostuje ponovno gospa Oberwalderjeva iz Domžal. — Opero dirigira kapelnik Neffat. Predstava je ljudska po znižanih opernih cenah.

Iz drugih banovin

Kongres strojevodij v Skoplju

Ljubljanske strojevodje je zastopal gosp. Gale

V četrtak so zborovali v Skoplju jugoslovanski strojevodje iz vse države. V udruženju strojevodij je organiziranih 2240 članov. 2140 članov so zastopali delegatje. Zadnji kongres strojevodij je bil leta 1928 v Zagrebu. V Skoplju je kongres otvoril predsednik središnje uprave g. Sima Stanković. Zborovalci so poslali pozdravne brzojavke kralju, predsedniku vlade, ministru za promet in drugim. Odborniki so nato poročali o delu upravnega odbora središnje uprave. Sledil je razgovor o poročilu, nakar je bila odbornikom soglasno podeljena razrešnica. Ker je ljubljanska uprava poslala samo 1 delegata, čeprav šteje več sto članov, je tajnik centrale g. Jovanović načel vprašanje glede tega. Nastala je debata, v kateri je ljubljanski delegat g. Gale pojasnil, da ima kot edini ljubljanski delegat zaupanje in polnomočje vseh organiziranih strojevodij. Tako ima pravico, da glasuje v imenu vseh. Iz finančnih razlogov ni prišlo iz Ljubljane več delegatov. Po volitvah nove uprave so zaključili zborovanje. Zvečer so jim priredili večerjo v oficirskem domu.

Velik požar v Novem Sadu

Pogorela je velika tovarna za kože

V četrtak popoldne je nastal požar v veliki tovarni za kože Polak in Resler v Novem Sadu. Požar se je hitro razširil na vsa poslopja v tovarni. Ko so prišli gasilci, je bila tovarna v plamenih in gasilci ognju niso mogli do živčega. Pazili so samo, da se požar ni razširil še na sosednja poslopja. Tovarna je bila zavarovana za skoro milijon Din. Ogenj je prvi opazil neki učencec, ki je spal v tovarni. Pogorela je velika količina kože in več strojev.

Železniška nesreča

Lokomotiva se je zadela v plaz, ki se je sesul na progo

Na višegradski progi se je pripetila v četrtak ponoči železniška nesreča, pri kateri na srečo ni bilo človeških žrtev. Potniški vlak, ki je odšel ob 11. uri iz Sarajeva, je naletel med vožnjo na skalo in plaz, ki se je sesul zaradi deževja z brega na progo. Lokomotiva se je prevrnila, službeni vagon je pa skočil s tira. Vsi drugi potniški vagoni so ostali na progi nepoškodovani. Škode je precej. Od potnikov ni bil nihče ranjen. Lažjo poškodbo na roki je dobil

■ Sokol I svojemu članstvu! Bratje! Sestre! Sokol I priredi v nedeljo 7. junija t. l. svoj obilni letni društveni nastop, na katerega Vas bratsko vabi. Baš za ta dan pa Vas vabijo na razne strani. Za kam se boste odločili? Nadejamo se, da se odzovete našemu vabilu in posetite domačo prireditev ter s svojim obiskom daste novega poguma telovadečim mladini in članstvu, obenem pa podprete društvo, ki je še vedno v težkem gmoletnem položaju. Bratje in sestre, ne pozabite na svojo sokolsko dolžnost! Zdravo! Uprava.

■ Ljubljanski Sokol. V nedeljo 21. t. m. bo izlet moške in ženske dece v lepo naravo. Zbirali se bomo pred Narodnim domom, odhod točno ob 8. uri. Prehrano naj vame vsakdo seboj. Na izletni točki bo na razpolago samo širok naš domovine znani »Račičev golašč«, porcija Din 4.— in pa čista studenčnica. Na ta izlet vabimo vse cenjene roditelje in vse prijatelje sokolske mladine. — V mesecu juliju pa bo taborene društvenega naraščajo v slikoviti gorski pokrajini v neposredni bližini Ljubljane. — V nedeljo 14. t. m. se vrši, kakor že objavljeno, društveni izlet, združen z javno telovadbo, v našo obmejno postojanko, v lepe in prijazne Žiri. Na ta izlet, za katerega vlada splošno zanimanje, prijavila so svojo udeležbo Sokol I Tabor, Sokolsko društvo na Vrhniki, Sokolsko društvo Dol. Logatec ter Ruski Sokol v Ljubljani. Nadaljne prijave sprejema društvena pisarna v Narodnem domu do 10. t. m.

■ Najboljši liker sveta »Gromozovka« Maribor. Maistrova. 1334

■ Pravični odsek T. K. D. Atena v Ljubljani priredi danes ob 16. uri popoldne v operi mladinsko igro »Zaromil«, spisala učiteljica Ruža Lucija Petelinova. Zaromil je pravični igra v štirih dejanjih, ki prikazuje prirodno tragiko in tajne čare našega Krasa. Sredi posebej izbranih prirodnih sil, ki vodijo dejanje s karakterističnimi potezami svojega bistva, se bori in zmaguje človek zaradi svoje vztrajnosti in požrtvovalnosti. Med človekom in divjo naravo pa je vez — udomačena žival, ki instinktivno čuti, kdo jo ljubi. Igra podaja otroku v obliki pravičnosti mnogo resnic, ki zamorejo v domoljubnem in prirodnoljubnem pogledu obogatiti njegovo dušo. V okrilju Atene bo režiral igro prof. Josip Šest, Zaromila igra Mitja Gorec, ostale glavne vloge so v rokah poklicnih igralcev Slavčeve, Rakarjeve, Kukčeve in Skrbinske. V drugih vlogah nastopa članstvo Atene. Godbene točke je skomponirala žena, ki dela v interesu žene. Cenj, občinstvo vabimo, da kar najhitreje poseže po vstopnicah, ki so še na razpolago v pisarni Atene do danes do 12. ure in pred predstavo v operi. 1403

■ Parna in vročezračna kopel Okrožnega urada za zavarovanje delavcev je od 9. t. m. dalje do preklica odprta samo dvakrat na teden ob 14. do 18. ure in sicer ob sredah za ženske in ob sobotah za moške. 1400

■ Prihodnji teden bo v naši operi premijera Kalmanove opere »Vijolica z Montmartra« z gospo Ribičevo v naslovni partiji. Opereto odlikuje vžigajoča melodijozna glasba ter živa vsebina pariškega boheemskega življenja. Pripravljal jo je kapelnik Neffat in režiser Povhe.

samo kurjač Djurič. Progo so delavci kmalu očistili in po 1-urni zamudi je bil promet zopet reden.

Umor v samostanu

Menih je ustrelil starešino samostana

Iz Čuprije poročajo, da je menih Silvester Spasić ubil v četrtak popoldne starešino samostana sv. Petke Mojseja Brankovića. V samostanu so imeli slavo. Prišlo je mnogo izletnikov. Po rezanju kolača, ki ga je opravil starešina, je šel ta v svojo sobo. Za njim je stopil Silvester. Med menihom in starešino je nastal prepir, ki je končal z umorom. Iz sobe so slišali pet revolverskih strelcev. Hiteli so v sobo in našli starešino v mlaki krvi. Morilec je med tem že pobegnil. O zločinu so takoj obvestili polico, ki je kmalu našla morileca in ga zasilila. Priznal je, da je ustrelil Brankovića, toda izgovarjal se je, da ga je hotel samo zastrašiti s strelji. Pri morilecu so našli tudi samokres.

b Pravoslavna cerkev, katero je zgradil katolik, iz Berova poročajo, da so te dni v Crnkino dogradili pravoslavno cerkev, katero je dal zgraditi komandir obmejne čete g. Kočevar, ki je katolik. V kratkem bodo cerkev blagoslovili.

b Potres v Djevdjeliji. V četrtak zvečer so čutili v Djevdjeliji srednje močan potres. Ob 20.21 je sledil slabšeji potresni sunek. Škode ni bilo. V potresnem ozemlju se še vedno pojavljajo potresni sunki, seveda brez posledic. Skoro vse ob velikem potresu porušene hiše so nadomestili z novimi. Gradbi jih vojaštvo, dočim je prebivalstvo zaposleno na poljih.

b Dve mladi samomeriki. V Zvonimirovi ulici v Zagrebu se je zastrupila 14-letna Tonka G. Bila je služkinja pri nekem trgovcu, ki pa ni bil zadovoljen z njo in ji je odpovedal službo. Zaradi tega si je dekle kupilo očetne kisline in jo vodu izpil. Odpeljali so jo v bolnišnico. Na hili je prišla 20-letna Stana Davlak v neko gostilno k svojemu fantu, ki je v tej gostilni nameščen. Hotela je vsekakor od njega izvedeti, če jo ima še rad. Fant ji je najbrž povedal, da mu ni do nje, zato je dekle vzelo iz torbice steklenico s strupom in strup izpil. Tudi to so morali odpeljati v bolnišnico.

b Huda nesreča na Savi. V četrtak popoldne je kopal kočijaž Josip Golc konje na Savi pri Trnju. Konje je vpregel v voz in se zapeljal v reko. Ni pa vedel, da je tu reka že nekaj metrov od plitvega obrežja zelo globoka. Nenadoma je izginil s konji vred v globino in nihče ga ni mogel več rešiti. Utonil je s konji vred.

■ Schnitzlerjeva groteska »Zeleni kakaduži« in Tolstega komedijo »On je vsega kriv« se vprizorita poslednjič v letošnji sezoni danes za abonma C. Zasedba posameznih vlog je kakor pri premijeri. Režija je Sestova.

■ Društvo za pospeševanje ciljev Lige Narodov priredi drevi ob 20.30 uri v mali kazinski dvorani sestanek, na katerem bo poročal sodnik g. dr. Stojan Bajić. Vabljeni so člani in po njih vpeljeni gostje.

■ Ljubljanske zbornice prosimo, da se udeležijo vaje za odkritje spomenika Juriju Fleišmanu, ki bo drevi točno ob 20. uri v Glasbeni Matici — Hubadova župa.

■ Pevski zbor Glasbene Matice. Danes in v torek (9. junija) obakrat ob 20. uri vaja mešanega zbora.

■ V beli dvorani hotela »Union« bo v nedeljo 7. junija ob 10 izredni občni zbor Kluba jugoslovanskih primorskih akademikov. Na tem zboru se ustanovi starešinska družina kluba.

■ Prihodnji teden bo premijera Frankove drame »Vzrok«, ki jo režira režiser g. Ciril Debevec, ki je oskrbel tudi prevod. Drama ima izredno močne scene, ki globoko delujejo na poslušalca. Glavne vloge so v rokah gg. Marije Vere, Kralja, Skrbinske, Cesarja, Debeveca in Železnika. V ostalih vlogah sodelujejo gg. Medvedova, Nada Oberveignerjeva kot gost in drugi.

Celje

■ Procesija Rešnjega telesa se je vršila ob najlepšem vremenu. Udeležili so se je predstavniki vseh oblastev, društev, vojaštva in ženske šole. Deske šole so letos prišle samo k zadnjemu evangeliu na Glavni trg. Evangelijski so se letos prvič peli v slovenskem jeziku, kar je vzbudilo veliko pozornost.

■ Izpiti na gimnaziji. Ispiti za privatiste se začnejo 8. t. m. Višji tečajni ispiti se začno 11. t. m., in sicer bodo od 11 do 13 ustni, od 15 do 18 pa pismeni ispiti. Maturantov je 24, med njimi 4 maturantke.

■ Smrtna kosa. V četrtek zjutraj je v javni bolnici v starosti 65 let umrl g. Ivan Jicha. Pokojni je bil dolgo kavarnar, najprej tam, kjer je danes Ljubljanska kreditna banka, nazadnje pa je imel kavarno »Merkur«. Bil je vobče znan in radi svojega vedrega značaja spoštovan. Od rane mladosti je bil gasilec in član reševalnega društva. V torek zvečer je bil na seji gasilnega društva, pa ga je nenadoma zadela kap. Pokopali ga bodo danes spričo velikih gasilskih slavnosti v Celju. V nedeljo bi bil moral biti odlikovan za gasilske zasluge. Bodi mu ohranjen časten spomin! V javni bolnici je 4. t. m. umrla ga Planinc Jožefa v 63. letu starosti. Pokojna je bila vdova po uradnemu slugi celjskega mestnega načelstva.

■ Slajno uspel koncert donskih kozakov. V četrtek zvečer so donski kozaki znamenitega zbora Plavov v Mestnem gledališču priredili koncert. Gledališče je bilo polno kot že dolgo ne, saj je bilo že dva dni pred koncertom razprodano. Zbor, ki ne zaostaja nič za zborom Zarova, je pel dovršeno in je moral skoro vsako pesem ponoviti. Ker jih je moralo mnogo oditi, ki niso dobili vstopnic, bo nocoj ob 21. drugi koncert s popolnoma novim sporedom.

■ Vstopnice za drugi koncert donskih kozakov se dobijo v knjigarni Gorčar in Leskovšek. — Koncert bo v Mestnem gledališču in se bo začel ob 21. uri.

■ Nogometne tekme. Prijateljska tekma med Atletiki in SK Jadran, Ljubljana v četrtek se je končala s 2:2 (1:1). SK Celje je v Trbovljah igral prvenstveno tekmo s SK Amater Trbovlje. Zmagali so Trbovljčani s 1:5.

■ Velik vokalno-orkestralni koncert CPD bo v soboto 20. junija ter v nedeljo 21. junija v Celjskem domu. Za koncert vlada veliko zanimanje.

■ Nočno lekarniško službo ima od danes do vključno petka 12. junija lekarna »Pri Mariji« pomagaj na Glavnem trgu.

■ Teniški turnir za prvenstvo Dravske banovine. V nedeljo 7. junija ob 9. bo na prostoru v parku ob 9. teniški turnir med SK Celje ter SK Rapid Maribor za prvenstvo Dravske banovine. Turnir bo zelo zanimiv, ker se bosta kosala najmočnejši moštv v Dravski banovini.

■ Stavbna dela ob lepem vremenu kaj hitro napredujejo. Na hili Pokojninskega zavoda v Razlagovi ulici zidovje kar raste, poleg še tlačkajo Razlagovo ulico. Hišo na Dečkovem trgu bo kmalu dogotovljena in bo znatno olepšala trg. Hudo pa kvari lice trga nezazidano stavbišče med to hišo in sosedno gostilno. To prazno parcelo bo treba čim prej zazidati, najboljše bi bilo, da se tam gradi podaljšek nove hiše, ki bi ga morali lepo zaokrožiti!

■ Razglas mestnega načelstva. Dne 6. in 7. junija obhaja Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Celju 60-letnico svojega obstoja, združeno s pokrajinskim zletom Jugoslovanske gasilske Zveze Ljubljana. Mestna občina bo v teh dneh v počastitev gostov razobesila na svojih poslopih državne zastave. Hišne posestnike vabim, da okrase svoja poslopja že 6. t. m. — Mestni načelnik dr. Gorican.

■ Nezgode. 21 letnemu posestnikovemu sinu Pahu Jožetu v Pilštanju je padla na kljuki visoka kosa tako nesrečno na glavo, da mu je odrezala nos in ga hudo ranila v lice. — 18 letni mesarski pomočnik Vodušek Franc iz Celja se je s sekiro vsekal v levo roko. Oba ponesrečenca se nahajata v javni bolnici.

■ Avtomobilska nezgoda na Trojanu. Včeraj zjutraj je šofer Sitar iz Celja peljal tri potnike v Ljubljano. Na cesti pri vasi Očak je avto zadel v občestni kamen, pri čemer se je prevrnil. Avto je popolnoma razbit, potniki in šofer pa so odnesli le lažje poškodbe. Neki drugi avto, ki se je prazen vračal iz Ljubljane, jih je peljal v Celje.

■ Požar v Mozirju. V četrtek dopoldan je pri posestniku Cvikiu v Mozirju izbruhnil požar, ki je popolnoma uničil gospodarsko poslopje. Ga. Cviki Marija, žena posestnika je skušala rešiti živino iz gorečega hleva in se je pri tem ponesrečila. Dobila je hude opekline po vsem telesu in so jo morali prepeljati v bolnico.

Maribor

m Sestanek državnih nameščenecv in vpo-kojenecv. Okrožna skupina državnih nameščenecv in vpojenecv v Mariboru javlja svojim članom, da bo v ponedeljek, dne 8. t. m. ob 20. uri v dvorani Nabavljalne zadruge državnih nameščenecv na Rotovškem trgu informativni sestanek o likvidaciji društva po §§ 76 in 345 novega uradniškega zakona.

m Higijenska razstava pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Zdravstveni dom v Mariboru bo priredil od jutri 7. t. m. ob 8. zjutraj vključno do sobote 13. t. m. pri Sv. Lovrencu na Pohorju higijensko razstavo, ki bo odprta vsak dan od 8. do 12. ter od 14. do 18. ure. Razstava bo nameščena v veliki dvorani društvenega doma, kjer bodo tudi strokovna predavanja. Poset brezplačen.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor 1182

m Smrt upokojenega nadučitelja Mavriča. V četrtek zjutraj je tu preminul v 82. letu starosti upokojeni nadučitelj Josip Mavrič. Pokojnik, ki je bil izvrsten vzgojitelj in dober rodoljub, je služboval naposled pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah, od koder se je po vpokojitvi preselil v Maribor. Pogreb bo danes ob 16. uri na Pobrežju. Bodi vrlenu pedagogu in možu ohranjen blag spomin, žalujoci vdovi pa naše sožalje!

m Pijte original »CHABESO«. 1114
m Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlji«. 985

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m Samomor na ulici. V sredo zvečer se je na cestni ograji pred hišo št. 53 v Frankoparovi ulici obesil zasebni uradnik Alfonz Škorjanc. Prvi je obesena opazil službojoči stražnik in ga snel, toda bil je že mrtev. Zakaj se je umoril, doslej še ni znano.

Glavna skupščina Zveze društev zasebnih nameščenecv

V sredo 3. t. m. se je vršila v Ljubljani glavna skupščina Zveze društev zasebnih nameščenecv, katere so se udeležili delegati tehle v Zvezi vključenih društev: Društva rudniških nameščenecv iz Trbovelj, Zagorja, Rajhenburga, Mežice in Krmelja, Društva odvetniških in notarskih uradnikov iz Maribora, Društva nameščenecv Kranjske ind. družbe na Jesenicah, Društva nameščenecv Združenih papirnic iz Vevč, Društva zasebnih in avtonomnih nameščenecv iz Ljubljane, Zveze delovodij in industrijskih uradnikov v Ljubljani, Organizacije praktičnih elektrotehničnih tehnikov v Ljubljani in Društva nameščenecv nabavljalne zadruge uslužbenecv državnih železnic v Ljubljani. V Zvezi so že organizirana društva: Društvo zasebnih nameščenecv v St. Pavlu, enako društvo v Guštanju in Sekelja zveze apotekarskih sodelavcev v Ljubljani.

Glavno skupščino je vodil predsednik Zveze g. Zemljčič, ki je pozdravil zastopstvo Delavske zbornice in Pomočniškega zbora ter Zveze bančnih uradnikov, katero je zastopal predsednik g. Vrančič. Po poročilih predsednika in tajnika, je poročal blagajnik. Iz tega poročila je bilo razvidno, da je imela Zveza lani denarnega prometa za 13.868-66 dinarjev. Nje splošni podporni fond znaša 59.864-89 dinarjev in je na ložen v Mesni hranilnici ljubljanski. Za današnje čase vsakekor prav lepa podpora rezerva. Vsa poročila so bila sprejeta z odobravanjem. Na predlog nadzorstva je odbor in blagajnik dobil razrešnico.

Pri volitvah nove uprave so bili izvoljeni za predsednika g. Josko Zemljčič, za podpredsednika Ladislav Cargonia, Franjo Volčanšek iz Trbovelj in Dragotin Gilkvert iz Maribora, za tajnika Lavoslav Slamič, za blagajnika Evgen Lovšin, v nadzorstvo pa g. Ciril Likar, Rudolf Gonelli in Jože Velepčič.

Zveza je nastavila svojega strokovnega tajnika g. Jan'ca Sketa. Svoje prostore ima v palači Delavske zbornice, Miklošičeva cesta, prvi vhod, II. nadstropje. Občni zbor je pokazal, da se Zveza prav lepo razvija in da imajo nameščenecv v njej močno oporo in zaščito.

m Nesreča vajenca. Pri delu si je v sredo 16-letni ključavničarski vajenec Franc Lubanjšek iz Razvanja poškodoval obe roki. Moral je v bolnico.

Potovanje po zvezdi večernici

96.

In morda bi zares bili, da se ni Dušan še v poslednjem trenutku spomnil polževe hiše, v kateri so bili prenočili. »V hišo!« je zaklical Danici in čučurci, obrnil se in pričel bežati. Imeli so neverjetno srečo, kajti ko so izginili v zavojih polževe hiše, so bili tudi zmajji že pri njej. »Čisto na konec!« je zapovedal deček. Deklica in kuščarica sta mu sledili trepetaje po vsem telesu.

Ogenj v skladišču Kemindustrije v Mariboru

Nastal je zaradi kratkega stika -- škode je za pol milijona dinarjev

Maribor, 5. junija.

Včeraj malo pred 15. uro popoldne je nenadoma nastal ogenj v skladišču tvrdke »Kemindustrija« v Einspielerjevi ulici v Melju, ki je last g. Karla Goleža. Ogenj je, kolikor se je doslej dalo ugotoviti, nastal vsled kratkega stika in so se vnele razne barve, med njimi tudi draga črna sajevka.

Velik vlom v Mariboru

Vlomilec v pisarni Ljudske pomoči -- Najl rž je isti, ki je vlomil v Obrtno banko v Ljubljani

Maribor, 5. junija.

V noči od srede na četrtek je bil tu izvršen velik vlom v blagajno »Ljudske samopomoči« na Aleksandrovi cesti. Vlom je opazil prvi sluga, ko je včeraj zjutraj prišel v pisarno in v sobo ravnatelja g. Zinauerja, kjer je bila velika blagajna prerezana in odprta, okno pa pokrito z dvema črnima pisarniškima oblekama tipkarice. Obvestil je takoj ravnatelja in policijo, ki je ugotovila, da je vlomilec odtrgal z blagajne najprej poklopke vseh treh ključavnic, izrezal pločevino in potem s silo odprl zapahe. Prav tako je s silo odprl tudi notranja vrata trezorja.

Iz trezorja je po izjavi ravnatelja odnesel

O požaru so bili takoj obveščeni gasilci, ki so prihiteli v Melje s tremi brizgalnicami že kmalu po 15. uri in gasili do 17. Njihovi izredni požrtvovalnosti se je posrečilo rešiti vsaj dele objekta in stranske zgradbe.

Po dosedanjih ugotovitvah znaša škoda 400 do 500 tisoč dinarjev in je krita menda samo z zavarovalnino 200.000 Din.

3650 Din, 100 šilingov ter zlat prstan z briljantom, vreden 13.000 Din. Skupen plen znaša tedaj krog 17.450 Din. Prišel je vlomilec v hišo pri glavnih vratih, katera je najbrž odprl s ponarejenim ključem in jih pri odhodu pustil odprta. V pisarni se je moral muditi precej časa, kajti vidi se, da je delal počasi in premišljeno.

Policija je takoj zjutraj uvedla preiskavo in zasledovanje ter je tekom včerajšnjega in danšnjega dne dobila toliko materijala, da je storilo že na sledu. Posebno usodni so zaaj prstni odtisi. Razni znaki pa kažejo, da je najbrže istoveten z vlomilecem v blagajno Obrtne banke v Ljubljani. Doslej ga še ni bilo mogoče izslediti in aretirati.

Šmartno pri Litiji

Smrtna kosa. Na Leskoviču nad Wagenspergom je umrl na Telovo zjutraj abiturijent realke g. Makso Mamilovič. Pokopali so ga ob veliki udeležbi v soboto dopoldne na farnem pokopališču na Javorju v Litiji. N. p. v m. Naše sožalje.

Odlikovanje. S srebrno medaljo za državljanske zasluge je bil odlikovan gosp. Franc Draksler, župan in posestnik na Primskem pri Litiji. Čestitamo!

Procesije na Presv. Rešnjega Telesa v četrtek se je udeležilo izredno veliko ljudi. Udeležila so se je tudi vsa okoliška gasilska društva in tu tudi pevsko društvo »Zvon« z zastavo s predsednikom Ferdinom Tomažinom na čelu.

Iz kriminalnega predala

Ljubljana, 5. junija.

Norec skočil v Grubarjev prekop

Na Karlovškem mostu sta danes okoli 10. dopoldne opazila dva kmeta neznanca, ki se je zelo sumljivo vedel. Ko sta se mu približala, je iznenada skočil preko ograje v vodo. Kmetoma je na pomoč prihitel stražnik, nakar so neznanca s pomočjo kola potegnili na suho. Samomorilnega kandidata so z rešilnim vozom prepeljali v bolnišnico, kjer so spoznali v njem 50-letnega posestnika Lovrenca Proja iz Stare Loke pri Škofji Loki, ki je davi neopazeno pobežnil s sedmega oddelka. Proj je drugače miren bolnik in je bil že nekaj časa zaposlen na vrtu bolnišnice.

Dve prometni nesreči na Gosposvetki cesti

Na križišču pred mestnim dohodarstvenim uradom na Gosposvetki cesti je dopoldne povozil neznan voznik 72-letno postrežnico Marjeto Avsec, stanujočo na Dunajski cesti 12. Avseva je dobila lažje notranje poškodbe. Nekaj pozneje je drug voznik povozil skoro na istem mestu 85-letno Jero Savinškovo, delavčevovo vdovo, stanujočo v Rožni dolini, cesta XVII., št. 12. Starika je gluha in ni slišala ropotanja voza. Zadobila je lažje poškodbe na nogah. Obe ponesrečenki so prepeljali z rešilnim vozom v bolnišnico.

Požar na Glineah

Snoči ob 22:30 je v delavnici mizarske zadruge na Glineah nastal požar, ki so ga sosedje takoj opazili in brez požarne brambe sami pogasili. Kako je ogenj nastal, se ni dalo ugotoviti. Domnevajo, da je kdo vrgel na tla gorečo cigareto. Zadruga je zavarovana proti požaru pri zavarovalnici »Slaviji«.

Sin pobežnil s služkinjo

18-letni slikarski vajenec Ladislav A. je 24. maja pobežnil v družbi neke Frančiške U. služkinje pri Ladislavovem očetu. Nadobudni Ladislav je srednje postave, dobro razvit, podolgastega rdečega obraza, plavih nazaj česanih las, razoglavl, oblečen v črno obleko in nizke črne čevlje. Za beguncema je policija izdala tiralo.

Dva neznanca utopljena

Drava je pri Sv. Janžu na Dravskem polju naplavila moškega utopljence, ki je ležal v vodi že najmanj 2 do 3 mesece. Utopljencec je bil srednje postave in dobro razvit. Starost se radi razpadajočega stanja ni mogla ugotoviti.

Pri Ormožu pa je Drava naplavila moško truplo, ki je ležalo v vodi 10 do 15 dni. Utopljencec je star 50 do 60 let in je najbrž ponesrečen splavarski delavec.

Vlomna tatvina v Mali Loki

Policija je prejela obvestilo, da je bilo v Mali Loki v kamniškem srezu vlomljeno v hišo Josipa Markiča in ukradenih več kosov obleke in 3000 Din gotovine. Tatvina sta osumljena dva cigana. Eden je Rajhart iz Kroke, okoli 80 let star, ki hodi vedno v družbi s ciganko Angelo Breščakovo, 25 do 27 let stara, in ima dovoljenje za popraviljanje dežnikov. S seboj vodi po navadi tudi majhnega, belega psa. Drugi cigan je majhne, šibke postave, star okoli 20 let.

Manjše tatvine

Z ograjenega dvorišča na Grudnovem nabrežju 21 sta bili ukradeni oženjenemu kovinskemu delavcu Josipu Zabukovcu dve srajci, vredni 300 Din. Tat je z lahko skočil čez nizko ograjo in po isti poti tudi odšel, ne da bi pustil sled za seboj.

Med zaposlenostjo pri Berti Florjančičevi na Dunajski cesti je ukradel 28-letni delavec Aloj-

zij Ferčnik iz Most več kosov obleke in pobežnil. Škoda znaša 1170 Din.
Iz prostora poleg kuhinje v restavraciji »Emonac« je bilo ukradeno Jožici Makovi kolo »Mifac«, vredno 2000 Din.

Sport

Jutri ob 17:30 pop. igrišče ASK Primorja

CONCORDIA : PRIMORJE

Ob vsakem vremenu — Ob vsakem vremenu

Veliko lahkotatletsko tekmovanje

V vseh večjih mestih se vrše danes in jutri lahkotatletsko tekmovanje moštev za prvenstvo Jugoslavije. Za vsako disciplino je določen gotov minimum, ki ga mora doseči atlet, da priinese svojemu klubu pike. Vsak boljši rezultat od predpisanega, ki ga doseže tekmovalec, je toliko več vreden in se oceni po tabeli za višebolj. Na startu bomo videli tudi kvalitativno slabše atlete, ki na drugih mitingih ne startajo, a to pot, ko gre za točke, bodo radi pomagali svojemu klubu in mu tako povečali število točk. Naša stara rivala Ilirija in Primorje sta mobilizirala to pot vse svoje razpoložljive moči in na startu bomo videli 250 atletov, ki bodo zastavili vse sile, da priborijo svojemu klubu čim več točk. Da se bo program razvil čim hitreje, bosta vodili tekmovanje dve juriji in upamo, da bo tekmovanje poteklo složno in v najlepšem redu. Na našo sportno publiko pa apeliramo, da se udeleži mitinga v čim večjem številu in pokaže, da ima lahka atletika tudi pri nas svoje pristaše. Danes pričetek ob 15. uri, jutri ob 9. uri dopoldne in nadaljevanje ob 14. uri popoldne. Vstopnina nilka.

Drž. lahkotatletsko prvenstvo. V soboto in nedeljo se vršijo na igrišču SK Ilirije lahkotatletske tekme za drž. prvenstvo moštev. Obisk toplo priporočamo vsemu članstvu, zlasti prednjakom z ozirom na jesensko lahkotatletsko župno prvenstvo. Pričetek v soboto ob 15. uri, v nedeljo ob 9. uri in ob 14. uri.

SK Ilirija (lahkotatletska sekcija). Vsi atleti, ki startajo na drž. prvenstvu, naj bodo na igrišču v soboto ob 14. uri, v nedeljo ob 8. uri in popoldne ob 13. uri. Pol ure pred tekmovanjem naj bodo na igrišču gg.: Oblak, Mahkovec, prof. Ančik, Gnidovec, Miklavčič. — Tajnik.

FTC-Budapest : Ilirija

Repriza lanskega dvakratnega gostovanja prvorazrednega budimpeštanskega waterpolo moštva FTC obeta letos biti dokaj pestrejša in elitnejša kot obe lanski. Dočim so v točkah plavanja lani sodelovali za naše razmere sicer prvovrstni plavalci, ki so domače gladko odpravili, najdemo v njih teamu letos imena, ki uživajo svetovni sloves! — Waterpolo moštvo nastopi v kompletni postavi in je njega kvaliteta naši sportni publiki dobro znana že od lanskega leta. Letos pa bo gostovanje toliko privlačnejše in zanimivejše, ker starta na progah prostega stila odlični budimpeštanski sprinter, za dr. Bárány-jem najboljši plavalec madžarske na progah 100 in 200 m, mladi Andréas Székely. Njegov start brezdvomno predstavlja atrakcijo prve vrste, saj je dokazal svojo visoko kvaliteto, ko je preplaval 100 m v 1:00 in 200 m v 2:22, s čemer se je uvrstil med najboljšje sprinterje Evrope (pod 1:00 sta plavalci doslej le Bárány in Tarris).

Druga atrakcija bo večkrat in prvak Madžarske v skokih László Vajda, dobro znan kot skakač odličnih kvalitet v vseh večjih sportnih centrih Evrope!

Ilirija postavi v boj svojo kompletno gardo. Tretjo privlačnost prireditve bo tvoril poizkus rušenja državnega rekorda na 200 m prosto po Nadi Lampretovi. Rekord drži z 3:12 Splitčanka Olga Rojc. —

Program tekmovanja je naslednji: 5×50 m prosto gospodje, 4×50 m prosto dame istočasno z rušenjem rekorda na 200 m, 100 m prsno gospodje, 100 m prsno dame, 100 m hrbtno gospodje, skoki, 3×100 m mešano dame, 3×100 m mešano gospodje, 50 m prosto juniorke, 50 m prosto juniorji, 100 m prosto gospodje, Waterpolo.

Tekmovanje se vrši v kopališču Ilirije danes ob 15:30 uri.

Izbirna tekma SK Ilirije

Z ozirom na današnji dvomatch FTC (Budimpešta) : Ilirija, je imela Ilirija na praznik interno izbirno tekmo, ki je prinesla naslednje rezultate:

Dame: 100 m prosto: 1. Lampret 1:19'3, 2. Bradač 1:31; 50 m prosto: 1. Zalokar Tatjana 50'8, 2. Fettich J. 54, 3. Ravnihar B. 55; 100 m hrbtno: 1. Sever Mara 1:46'2, 2. Dolenc S. 1:48'6. Gospodje: 100 m prosto: 1. Turnšek 1:14, 2. Svetek R. 1:14'2, 3. Frič 1:14'8; 100 m prsno: 1. Stegner 1:35'3, 2. Grlic 1:38'2, Svetek L. 1:41; 100 m hrbtno: 1. Zirovnik 1:23'7, 2. Tavčar R. 1:30'2, 3. Otruba 1:35; 50 m prosto: 1. Šerbec 31'3, 2. Zemljak 34'2, 3. Kodre 34'7.

Waterpolo I : II 6:3.

Ilirija se je včeraj popoldne odpeljala v Split, kjer igra s Hajdukom. Odpotovalo je 15 igrajev.

Concordia — Gradjanski 2 : 1. Na praznik je v državnem prvenstvu Concordia porazila Gradjanskega s 2 : 1, kar pa ni spremenilo stanja tabele.

Nogomet na praznik

V četrtek nismo beležili večjih nogometnih dogodkov. V Ljubljani je gostoval koroški prvak Austria, ki je igral s komb. moštvom Ilirije 3 : 3.

V Mariboru je podlegel ljubljanski prvak Svoboda Zvezničarju s 0 : 7.

V Celju je prvak ljubljanskega II. razreda Jadran igral z Atletikom 2 : 2.

Tribuna na igrišču ASK Primorje

ASK Primorje je postavilo na igrišču lično tribuno s cementiranim podstavkom. Zaenkrat je tribuna dograjena le v toliko, da bodo mogli posetniki nedeljske tekme prisostvovati borbi s tribune. Spodnji prostori — garderobe in stanovanje za čuvaja — bodo gotovo do julija letos.

Velesejske kupčije

Na Telovo je bil obisk velesejma rekorden. Posetnikov so našli preko 15 tisoč, tako da znaša skupno število vseh obiskovalcev ljubljanske velesejme do danes 55 tisoč oseb. — Obiskovalci so prihajali iz prav vseh delov naše države, kakor tudi iz vseh naših sosednjih držav. Med važnejšimi posetniki bi imenovali gospoda Jon I. Lorua, zastopnika romunskega državnega instituta za izvoz. Spremljal ga je ljubljancin g. dr. Zajc kot zastopnik našega zavoda za pospeševanje zunanje trgovine. Velesejm je v večernih urah posetil tudi rektor ekonomske komercialne visoke šole v Zagrebu ge. dr. Nagy.

Tekom zadnjih dveh dni so se posebno uspešno udeleževali naši industriji pohištva in opreme. Do malih izjem je skoro vsak razstavljač prodal svoje izložbeno blago, nekateri celo po dvakrat in trikrat. Vse te kupčije so bile fiksne. Tudi za naš domači izdelek perzijskih preprog vlada veliko zanimanje in je bilo sklenjenih nekaj večjih zaključkov. Klavirji se dobro prodajajo tako običajni kakor avtopianini. Trdka »Dalibor« je v enem samem letu prodala v naši državi 62 klavirjev, kar znači eno dvajsetino njene letne produkcije. Samo v Ljubljani je bilo v tem času prodanih 47 komadov. Tudi v teh dneh je sklenila nekaj kupčij. Prva jugoslovanska tovarna klavirjev »Brandt« Maribor zaznamuje povoljen uspeh.

Veliko zanimanje vlada tudi za motorna kolesa, kakor tudi avtomobilsko branžo sploh. — Avtomobilski oddelek nudi letos prav posebno dober asortiment in so v njem zastopane skoro

vse važnejše tovarne avtomobilov. Naše domače podjetje »Jugometalijac« je prodala večje število servisov, nastavkov, kotlov, raznih kovinskih predmetov itd. Tudi za avtogenske aparate vlada zadostno zanimanje.

Prodajalci gospodarskih strojev so z dosedanjimi kupčijami zadovoljni. Prodalo se je večje število kosilnic, mlatilnic, plugov, klepalnikov, črpalk, čistilnic, cirkularnih žag, slamoreznic in sejalnih strojev. Zanimivo je, da so kupec večinoma Gorenjci. Industrija hladilnih strojev je dosedaj povoljno odrezala, nabavljenih je bilo večje število hladilnih naprav in hladilnih omar. Domača industrija lakov, barvil in firneža tudi zaznamuje manjše prodaje. Nadalje je bilo prodanih večje število pršilnih aparatov za soboslikarje. Dobro se prodajajo tudi vozički — zapravljički, sportni, lovski vozovi itd. Izmed domače hišne industrije ne smemo prezreti srbskega opankarja, ki je s prodajo opank izredno zadovoljen. Tudi harmonikarji se ne pritožujejo. Izmed ostale industrije bi omenili, da vlada za stranske jarmenike, ki jih izdelujejo Strojne tovarne in livarne, mnogo zanimanja. Isto velja tudi za industrijo predelovanja lesa. Večje zanimanje vzbujajo tudi stroji pekarske obrti. Tako je bilo prodanih nekaj strojev za razdeljevanje testa in izdelovanje žemelj.

Poset šolske mladine je bil dosedaj naravnost ogromen, našli so okrog 150 šol iz vse Dravske banovine tako, da bo do zaključka velesejma gotovo polovica vseh šol v naši banovini posetilo letošnje gospodarsko prireditve.

Iz prvih tednov moje nadzorovalne službe po zakonu o vinu v Dravski banovini

V četrtim odstavku članka pod gorenjim naslovom v »Jugoslovancu« od 4. t. m. je treba prvi stavek izpopolniti z izpuščenim, stvarno važnim besedilom. Ta stavek se glasi pravilno (izostalo besedilo je tu podčrtano):

»Lastniki samorodnega trsa so ponekod nezadovoljni, drugod pa pametni in dovolj uvidni, da je treba tako trsje v neprimernih zemljah in legah izkrcati ter nadomestiti z drugimi kulturami, a le v izrazito vinskih legah izpremeniti v žlahtne trsne nasade, n. pr. potom precepljevanja.«

Zloglasna »šmarnica« je samo pri nas znana pod tem izmišljenim imenom, znanstveno ali ampelografsko pa se pravilno imenuje »noah« (izgovori: noa), ne »usah«, kakor jo hoče tiskarski škrat po svoje poimenovati, nemara hoteč reči: usahni! Tako bi bil ta najgrši trsni pleveč pač tudi odpravljen — brez večjih bolečin... Andrej Zmave

Gospodarske vesti

× Ljubljanska kreditna banka v Varaždinu. Uprava ljubljanske kreditne banke je sklenila otvoriti novo podružnico in to v Varaždinu. Naš največji denarni zavod, ki se nahaja v popolnoma domačih rokah, širi s tem svojo delavnost tudi na področja Hrvatskega Zagorja, Medimurja in Prekmurja. Lansko leto ustanovljena podružnica v Zagrebu je v teku tega kratkega časa dosegla tako lepe uspehe, da bo gotovo tudi nova podružnica v Varaždinu dokazala svojo eksistenčno pravico. Podružnica bo pričela poslovati 1. julija.

× Oddaja del pri adaptaciji vojašnice »Kralja Aleksandra I.« v Mariboru se bo vršila po temeljnih licitacijah dne 23. junija t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizije oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Borzna poročila

dne 5. junija 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 5. junija. Amsterdam 22:76, Berlin 13:4125—13:4425, Bruselj 7:8778, Budimpešta 9:8767, Curih 1095:30—1098:30, Dunaj 7:9314 do 7:9614, London 275:25, Newyork 56:455, Praga 167:14—167:94, Trst 295:88—296:03.

Zagreb, 5. junija. Amsterdam 22:73—22:79, Dunaj 793:14—796:14, Berlin 13:4125—13:4425, Bruselj 7:8778 bl., Budimpešta 9:8617—9:8917, London 274:812—275:612, Milan 294:90—296:90, Newyork ček 56:3550—56:5550, Pariz 220:14 do 222:56, Praga 167:14—167:94, Curih 1095:30 do 1098:30.

Dunaj, 5. junija. Amsterdam 286:44, Atene 9:2313, Beograd 12:585, Berlin 168:83, Bruselj 99:05, Budimpešta 124:08, Bukarešta 4:235, London 34:6013, Madrid 68:50, Milan 37:25, Newyork 711:20, Pariz 27:855, Praga 21:0725, Sofija 5:1545, Stockholm 190:80, Kopenhagen 190:55, Varšava 79:73, Curih 138.

Curih, 5. junija. Beograd 9:115, Pariz 20:20, London 25:0950, Newyork 515:80, Bruselj 71:85, Milan 27, Madrid 49:40, Amsterdam 207:50, Berlin 122:41, Dunaj 72:475, Stockholm 138:1750, Sofija 13:7350, Praga 15:28, Varšava 57:8250, Budimpešta 90:05.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb. Zagreb, 5. junija. Državni papirji: 7% inv. pos. 86—87:5, vojna škoda ar. 412—413, kasa 414 bl., dec. 413—415, 4% agr. obv. 48—50, 7% Bler. 79:75—80:25 (80:30), 8% Bler. 88:50 do 89, 90, 88:50, 88:25, ss. 88:125, 88:25, 7% pos. hip. 82—83:50, Begluške 64:50—65:50, Rdeči križ 44 bl. Banke: Hrvatska 50—60, Prašedion 950—960, Union 168:170, Jugo 67—68, Ljublj. kred. 120 d., Medjunarodna 68 d., Narodna 7250—7600, Srbska 190—192, Industrije: Seferana Osijek 245—260, Trboveljska 252—255, Slavonija 200 d., Vevče 120—123, Nar. šum. 25 d., Guttman 126—128, Slaveks 25—27:50, Danica 68—70, Drava 235—236, Nar. šumska 18

bl., Isis 50 bl., Dubrovačka 300 bl., Jad. plov. 480 d., Oceanija 189—190.

Dunaj, 5. junija. Bankverein 15:15, Dunav-Sava-Adria 13:10, Prioritate 91:25, Trbovlje 30:51, Leykam 2:40.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 5. junija. 7% Blaire 78—80, Newyork, 5. junija. 8% Blaire 85—86, 7% Blaire 77:50—79, 7% pos. drž. hip. b. 80:25 do 81.—.

Žitna tržišča

Tendencija na ljubljanskem tržišču stalna, brez prometa.

Novi Sad, 5. junija. Pšenica: 79/80 kg srednjebaška in baška okolica Novi Sad 170—180, baška okolica Sombor 165—170, baška potiska šlep 182:50—187:50, gornjebaška, gornjebanatska, ban. Beka šlep 180—185, sremska 78 kg 165—170, baška okolica Indjija 78 kg 170—175, slav. 78 kg 165—167:50, slav. šlep 77/78 kg 162:50—165, Koruza: baška, okolica Sombor 102—104, Moka: baška 0, 00 260—280, 2, 250 do 260, 8, 120—130. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 1 vagon, koruza 18 vagonov, moka 7 vagonov, otrobi 5 vagonov. Tendencija mlačna.

Sombor, 5. junija. Pšenica: baška potiska šlep 80 kg 185—190, baška okolica Sombor 78/79 kg 165—170, gornjebaška 79/80 kg 180 do 185, sremska 78 kg 165—170, slav. 78 kg 162:50—167:50, Moka: baška 0, 00 260—280, 2, 245—260, 5, 225—240, 6, 202—220, 7, 165 do 180, 8, 105—120. Otrobi: pšenični baški 107:50 do 112:50. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendencija mlačna. Promet: 62 in četiri vagona.

Budimpešta, 5. junija. Tendencija neenakomerna. Promet miren. Pšenica: junij 14:50—14:60, (14:50—14:51, Koruza: julij 13:44—13:48 (13:43 do 13:45), avgust 13:60—13:63 (13:63—13:64), maj 1932 11:90—12:23 (11:90—11:92), trans. julij 10:90 (10:85—10:90), avgust 11:05 (11—11:05).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendencija mlačna, promet: 2 vagona moralov in javorjevih plovov.

Dalibor

PIANI-PIANINI razstavljeni na Velesejmu (paviljon E) v Ljubljani od 30. maja do 8. junija 1931. DALIBOR, Češka prima znamka, jamči za najboljšo kvaliteto in 1357 zmerno ceno. Tudi na obroke

Potniki, železničarji in dijaki so in podobnim najsolidnejše ter najceneje postreženi pri

A. PREKUH

Ljubljana, Stari trg št. 26

ki izdeluje vse to čisto po poljubnih željah ter prevzema popravila 952

Za male prince in princeske

najmodernejši vozički v zalogi pri

JOSIP KVEDER

Krekov trg 10.

5630

Telefon 2059

Premog

suha drva

Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Trgovski

pomočnik

mlajša moč, želi premeniti mesto s 1. julijem. Naslov v oglas. oddelku »Jugoslovana«

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul. 39. — Vse foto-potrebščine kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 984

KLAVIRJI.

Predno kupite klavir, si oglejte mojo bogato zalogo prvovrstnih klavirjev. Prodajam najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo. — Najcenejša izposojevalnica!

- Warbinek -

Ljubljana, 1800 Gregorčičeva ul. 5.

Kupite samo prave svetovno znane

»Lubasove«

harmonike

Nizke cene!

Najboljše blago!

Franc Lubas

Ljubljana

Velesejem

paviljon E

Mestno

avtopodjetje

v Ptuj razpisuje mesto prodajalca benolina, ko mora poleg splošnih pogojev za prodajno službo biti tudi trgovsko naobrazžen ter več knjigovodstva. Podrobnejše informacije se lahko vsak čas dobe pri mestni upravi v Ptuj. Prošnje je vlagati najkasneje do 15. junija 1931. 1404

Kavarna

Restavracija

Klet

„Zvezda“

Dnevno koncert

lastnik Fr. in Roza

Krapeš, vulgo „Ziveli“

Ljubljana

762

Foto

aparati

foto potrebščine

Kosmetika

Drogerija

Hermes

Ljubljana

Miklošičeva c. št. 50

Logavice, roka-

vice, volna in

bombaž 468

najceneje in v veliki

izbi pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska

ulica in Stari trg

I. SLANOVIC

806

Splošno ključavničarstvo, LJUBLJANA

Gajeva ulica 2

Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Specijelno za delikatesna in slaščičarska namizna in izložbena stojala iz medenine ali železno poniklovana.

Prvikrat na ljubljanskem velesejmu

samo 3000 parov srbskih OPANK po zelo nizkih cenah:

par: Dečje do št. 29 Din 30.—, od št. 30 do 34 Din 40.—, ženske Din 50.—, moške Din 60.—.

Paviljon E 505—506

NOGAVICE, ROKAVICE, KRAVATE, SRAJCE, ŽEPNE ROBCE, damske torbice, toaletne potrebščine kupite najceneje in najboljše pri

JOSIP PETELINC

blizu Prešernovega spomenika ob vodi

1012

Razširjajte Jugoslovana!

Kolesa, šivalni stroji,

na velesejmu paviljon J 664-65

gramofoni

August Pečnik

Stožice 47, p. Ježice pri Ljubljani 1401

1383

Philips RADIO aparati

velesemenj Paviljon G 186-189

„Centra“, Ljubljana, Masarykova c. 12

1406

Upravni svet in nadzorstvo učiteljske tiskarne v Ljubljani javljata tužno vest, da je naš zaslužni in spoštovani tovariš in sotrudnik

Josip Bénédek

nadučitelj v p. in član nadzorstva,

po plodonosnem, blaginji naroda in ugledu učiteljskega stanu posvečenem življenju preminul v 84. letu starosti.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 10. t. m., izpred mrtvaške večje državne bolnice.

Bodi možu zvestobe in poštenosti časten spomin!

Ljubljana, dne 5. junija 1931.

Razglasi osrednje vlade

Upravni svet.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izveščku, preveden.)

107

Willy je tekel za njim in mu prigovarjal. Albert je samo zmajeval z glavo in zavil krog vogla ulice. Willy mu je sledil.

»S silo ga moramo spraviti proč,« je vpil Kosole, »saj je zmožen, da se sam javi policiji.«

»Mislim, Ferdinand, da ne bo nič pomagalo,« je dejal Karol zmuden, »poznam Alberta.«

»Toda od tega človek ne bo zopet oživel,« je kričal Ferdinand, »kaj mu bo to pomagalo? Albert mora proč!«

Molče smo sedeli in čakali na Willyja.

»Kako je le mogel kaj takega storiti?« je vprašal čez nekaj časa Kosole.

»Tako je bil navezan na tisto deklino,« sem dejal. Willy se je sam vrnil. Kosole je skočil pokonci. »Ali si ga spravil na varno?«

Willy je obrnil glavo proč. »Na policijo je šel. Nič nisem mogel opraviti. Skoraj bi bil streljal tudi name, ko sem ga hotel odvreči.«

»Preklete!« Kosole je položil svojo glavo na soro na vozu. Willy se je zleknil po travi. S Karolom sva pa slonela na stranici voza.

Kosole, Ferdinand Kosole je jokal ko majhen otrok.

IV.

Strel je počil, nekje se je odtrgal kamen, neka temna roka je segla med nas. Bežali smo pred neko senco, toda tekali smo v krogu, zajela nas je. Mnogim stvarim smo se ponujali, dobro voljo smo imeli, toda sami sebe smo se izogibali. Verovali smo, da bomo obvladali vse težave, toda vse tiste stvari nas niso nikdar prav vase sprejele. Vedno je še nekaj ostalo, na čemer smo se razbili in kar se ni dalo raztopiti v krvi, zamahu in življenju.

Razgrajali in iskali smo, trdi smo postajali in vdajali smo se, potuhneli smo se in se vzpenjali kvišku, zašli smo in smo drveli dalje; — vedno pa smo čutili senco za tilnikom in smo ji hoteli ubežati. Mislili smo, da se podi senca za nami; — nismo pa vedeli, da smo jo privlekli s seboj, da je bila tam, kjer smo bili mi, na tistem tudi ona — nismo vedeli, da senca ne hodi za nami, temveč da je v nas — v nas samih.

Hiše smo hoteli graditi, v naših srcih je bilo polno hrepenenja po vrtovih in terasah, ker smo hoteli gledati morje in čutiti veter — na to pa nismo mislili, da potrebujejo hiše temeljev. Podobni smo bili zapuščenim, z lijkami posutim poljanam v Franciji; — prav tako tihe so te poljane, kot so tiha polja krog in krog, toda v njih je še vse polno zasute municije — tako dolgo, dokler ni ta municija izkopana in po-

spravljena, tako dolgo je nevarno orati po teh poljih.

Samostojni smo bili — toda to je bila samo naša našega nemira; glasni smo bili — toda izogibali smo se tišine; skupaj smo držali — toda samo zato, ker nismo mogli biti sami; iskali smo nekaj, kar bi nas izpolnilo — toda samo zato, ker nismo niti slutili, da se moramo prej oprostiti onega drugega. Zašli smo. Vedno smo govorili o življenju, toda naše ladje so nasedle že ob bitju. V vrtincih smo iskali tisto rešilno, upali smo, da je bomo obdržali, če se nam je prikazalo divje in osvajajoče; v žvenketu naših posurovelih instinktov, v hršču naših omahljivih, vrtoglavih moči, v otožnosti porazov in razočaranj — v vsem tem smo večkrat mislili, da že tipamo tisto rešilno; — toda nikdar nismo poslušali na šumenje tihega potoka, nikdar nismo bili dovolj tihi, tudi v naših najbolj sivih urah ne. Nismo znali čakati.

Se vedno smo vojaki, ne da bi se tega zavedali. Če bi bila Albertova mladost mirna in brez preloma, bi imel marsikaj, kar bi toplo in zaupno raslo z njim, ga držalo in obvarovalo. Tako pa je bilo vse razbito, ničesar ni imel, ko se je vrnil, — vso svojo pregnano mladost, vse svoje zvezane hrepenenja in svoje potrebe po domu in pristrčnosti je vrgel zdaj na eno osebo, o kateri je mislil, da jo ljubi. Ko se je vse razbilo, ni znal drugega ko streljati — ker se drugega ni učil. Če ne bi bil nikdar vojak, bi našel kak drug izhod. Tako se mu pa ni niti roka tresla — že več let je bil navajen vedno zadeti.

Mazaštvo v Nemčiji

V Nemčiji sme vsak ljudi zdraviti, kdor le hoče. Samo »zdravniki« se tak človek ne sme imenovati in tudi naslova »doktor« si ne sme lastiti, drugo je pa vse dovoljeno, če le po predpisih priglasijo svojo obrt davčni in obrtni oblasti. Zdravniškega spričevala ni treba.

Mnogo ljudi se čudi, kako je kaj takega mogoče v Nemčiji, ki slovi vendar kot visoko-kulturna dežela. Zastopniki svobode zdravljenja se sklicujejo v Nemčiji običajno na one osebe, ki niso imele nobenih zdravniških diplom, pa so le dosegle s svojimi metodami lepe uspehe; z metodami, ki jih je kasneje odobrila tudi »šolska« medicina (n. pr. župnik Kneipp). Proti temu argumentu so nemški zdravniki brez moči in »mazaštvo« cvete v Nemčiji kakor nikjer na svetu. Poleg tega pa trdijo »mazač« še to, da brez njih tudi »šolska« medicina ne bi bilo.

Dandanes živi samo v Prusiji nad 20.000 »mazačev« in ti ne živijo ravno slabo. Še pred 50 leti je živelo in delovalo v Prusiji komaj 670 »mazačev«. V celi Nemčiji pa pridejo na enega šolanega zdravnika po trije »mazači«.

»Mazači« znajo vse in njihovo znanje je neomajeno. In ker se s svojim neomejenim znanjem sami na vse pretege hvalijo, ni čudno, če uživajo v ogromni armadi neozdravljivih bolnikov neomejeno zaupanje. »Mazači« zdravijo vse bolezni, od najlažje jetike do najtežje možganske bolezni. Kar je za šolanega zdravnika »najtežji slučaj«, to je za pravega »mazača« malenkost. Posebni specialisti med njimi zdravijo tudi že take bolezni, ki jih bo človek šele dobil. Neki »mazač« v Berlinu se hvali celo s tem, da stoji v neposredni zvezi s samim Bogom in zato lahko tudi mrljice obuja k novemu življenju...

»Mazaški« zdravilni metode je ogromno število; med njimi so »irido-logic«, »odologic«, »he-liopatie«, potem ljudje, ki spoznavajo vsako bolezen že na nohtih ali pa na popku; potem magnetizerji in hipnotizerji in podobno. Kolikor manj je njihov naslov ljudem razumljiv, toliko bolj vleče!

»Iridologic« so ljudje, ki poznajo bolezen na očeh. Ta znanost je stara v Nemčiji že 100 let, prišla pa je z Ogrskega. Neki ogrski pastir je našel baje enkrat v gozdu na sovo, ki se je lovila po tleh. Fant je sovo prijel in jo pogledal v oko; v sovinem očesu pa je opazil črno črto. Vzel je sovo s seboj domov; ko pa je sovina noga ozdravila, je imela sova še vedno črno črto v očesu. Iz tega pojava je sklepal deček tako: Če ima zlomljena noga za posledico črno črto v očesu, zakaj ne bi tudi druge bolezni imele nekih znakov v očesu? Na tej podlagi so »iridologic« razdelili celo oko na »cone« in vsak znak je ob enem znak za neko določeno bolezen...

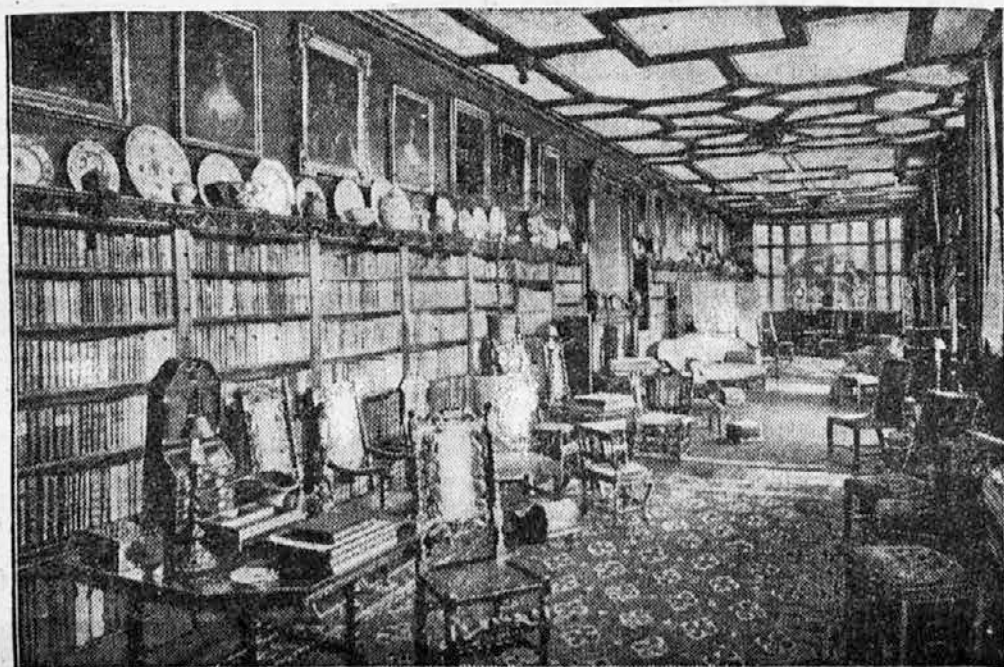
»Odologic« spoznavajo vse bolezni iz krogov, ki jih dela nihalo nad človekom ali pa nad njegovo sliko. Na pol metra dolgo nit obesijo kakšen gumb in kakor kroži ta gumb okoli človeka v krogih, elipsah ali črtah, po tem določijo bolezen...

Najbolj pa »delajo« mazači s kemičnimi sredstvi; s temi se da ozdraviti sploh vsaka telesna ali pa duševna bolezen.

Nič ni torej lažjega kakor postati v Nemčiji zdravnik-mazač. Treba je imeti samo dar govora in primeren samozavesten nastop, pa človek lahko takoj odpre svoj »sanatorij«, če ima potreben denar...

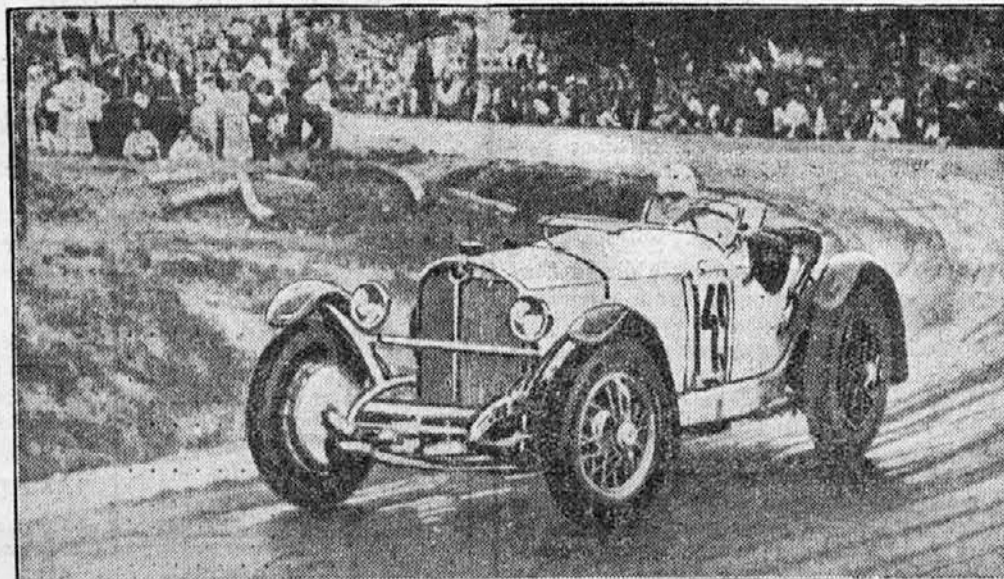
Najdaljša avtomobilska cesta

Najdaljšo avtomobilsko cesto na svetu namestijo zgraditi v severni Ameriki. Cesta bi spajala notranjost Zedinjenih držav s polotokom Alješko in bi se končala ob Beringovem zalivu. Ozemlje, preko katerega bi cesta vodila, proučujejo sedaj letalci. Za zgradbo te ceste se navdušujejo zlasti zastopniki Zedinjenih držav, ker upajo, da bi nova cesta silno dvignila promet ob severnem ledenem morju in zato bi se v cesto vloženi kapital gotovo dobro obrestoval. Cesta bi bila dolga več tisoč kilometrov.

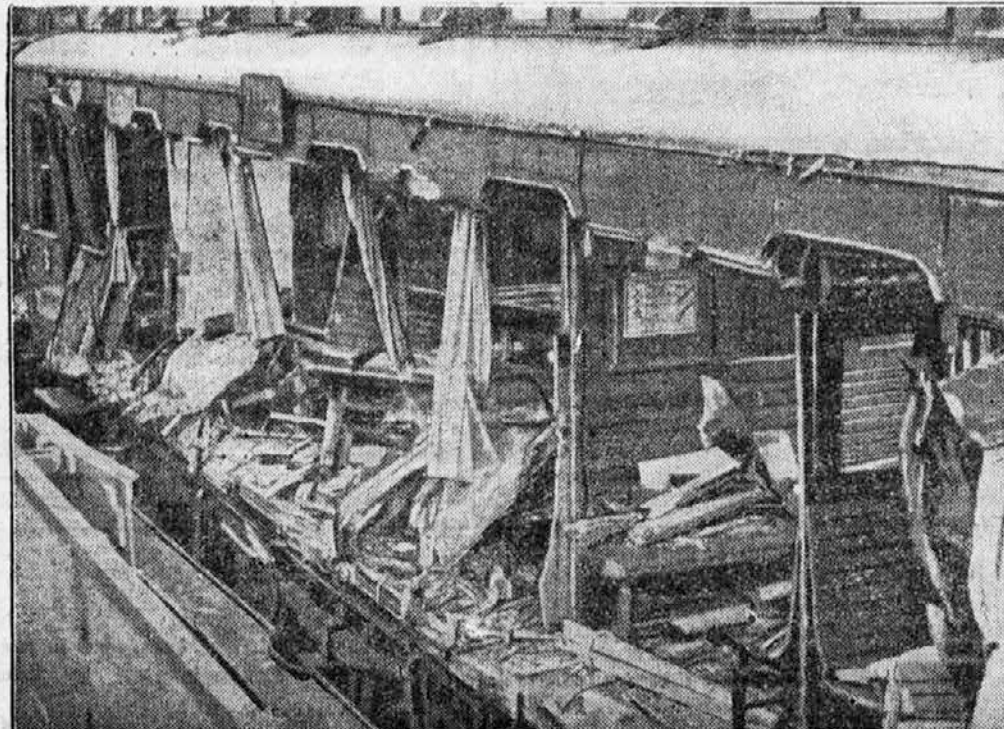
Sestanek v Chequers-u

Knjižnica v poletnem bivališču vsakokratnega predsednika angleške vlade, kjer se bodo pogajali Nemci in Angleži.

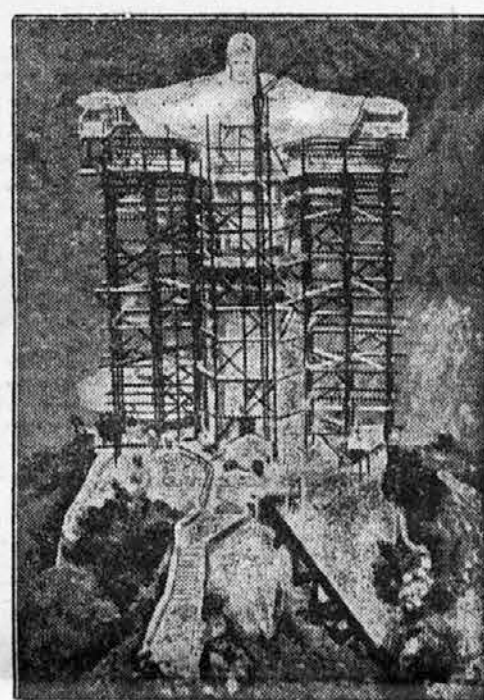
Avtomobilske gorske tekme na Češkem.

Na mednarodni avtomobilski gorski tekmi na 56 km dolgi progi v bližini Prage je zmagal dirkač Caracciola.

Železniška nesreča pri Essen-u

Na kolodvoru Essen-Kupferdreh se je zadela ranžirna lokomotiva ob osebnem voz. Devet oseb je bilo težko ranjenih. Slika nam kaže poškodovani osebni voz.

Največji Kristusov spomenik na svetu

Na gori Corcovado pri Rio de Janeiru, glavnem mestu Brazilije, postavlja na čast Kristusa spomenik, ki bo največji te vrste na svetu.

Nekaj zapovedi za zakonske može na Japonskem

Ni še dolgo tega, ko žene na Japonskem niso imele druge pravice, kakor da so vse ubogale in vse naredile, kar je rekel in zapovedal gospod soprog. Nova doba in novi duh pa zmagujeta tudi na Japonskem. V časopisu za ženske »Fu-jo-ka« beremo nekaj zapovedi za zakonske može, ki vtegnejo zanimati tudi naše ženske, nekatere zapovedi pa bi bile tudi našim možakarjem prav.

»Nikar ne bodite vse življenje nemirni nestanovitneži, piše japonski ženski list, »ampak vsaj včasih se nekoliko pošalite in nasmejete, čeprav niste pri tem posebno duhoviti.«

»Ne bobnajte pri jedi s svojimi paličicami po mizi (Japonci ne jedo z nožem in vilicami, ampak s paličicami, ki jo po jedi vržejo proč), kajti tak ropot ni prijeten za ženske živce.«

»Upoštevajte želje vaših žena. Če vam žena reče, da jo spremljate pri njenih nakupih, potem jo spremljajte, čeprav vam je to nerodno. V gostilno pa pojdite, ko greste domov. To ženske rade vidijo.« (Možje tudi).

»Če svoje žene ljubite ali ne, ne čepite vedno doma, ampak dovolite tudi svojim ženam, da so včasih same.«

»Če so vaše žene enkrat posebno lepe, jim ne pozabite tega povedati, če pa niso ravno lepe, se pa zlažite in jim recite, da so lepe.«

»Zapomnite si, da imajo tudi naše žene pravico imeti svoje mnenje.«

Zločink je vedno več

Po svetovni vojni je število zločincev povsod zelo naraslo, prav posebno pa še v Ameriki, kjer igra v tem vprašanju prepoved alkoholnih pijač veliko vlogo.

Zelo naraslo pa je v Ameriki število zločink. Statistika dokazuje, da se je v Ameriki v zadnjih desetih letih število zločink podvojilo. Nekateri trdijo, da je ta pojav posledica ženske emancipacije; ni pa gotovo, da je to tudi res. Ameriški listi, ki obremenjujejo to vprašanje, pa pravijo med drugim tudi to, da se je število zločink podvojilo zaradi poguma policije, ki se nič več ne boji zapisati tudi žensk, če so kaj zagrešile...

Moderno

(Priateljica prijateljici po poroki): »Ti — si sedaj gotovo v devetih nebesih!«

»Kajpak — v stratosferi sem!«